

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ

Βρυξέλλες, 21.12.2005
COM(2005) 666 τελικό

**ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΣΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ, ΣΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ
ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ, ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΚΑΙ ΣΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ**

**Ένα βήμα μπροστά για την αειφόρο χρήση των πόρων: Θεματική Στρατηγική για την
πρόληψη της δημιουργίας και την ανακύκλωση των αποβλήτων**

{SEC(2005) 1681}
{SEC(2005) 1682}

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

1.	Εισαγωγή.....	3
2.	Η υφιστάμενη κατάσταση.....	4
3.	Στόχοι μιας εξελισσόμενης πολιτικής της ΕΕ στον τομέα των αποβλήτων	6
4.	Δράση.....	7
5.	Ποιες θα είναι οι επιπτώσεις των προτεινόμενων αλλαγών;	9
6.	Η διεθνής κατάσταση.....	12
7.	Παρακολούθηση και αξιολόγηση	13
8.	Διαδικασία αναθεώρησης	13
	ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ I: Σημαντικότερες δράσεις	14
	ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ II: ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ.....	14

**ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΣΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ, ΣΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ
ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ, ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΚΑΙ ΣΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ**

**Ένα βήμα μπροστά για την αειφόρο χρήση των πόρων: Θεματική Στρατηγική για την
πρόληψη της δημιουργίας και την ανακύκλωση των αποβλήτων**

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Τα απόβλητα αποτελούν περιβαλλοντική, κοινωνική και οικονομική πρόκληση για τους Ευρωπαίους. Μερικοί τα συνδέουν με αρνητικές εικόνες: σάκοι απορριμμάτων, σκουπίδια και χώροι απόρριψης τοξικών αποβλήτων. Για άλλους τα απόβλητα αποτελούν ευκαιρία – η απαίτηση της Ευρώπης να αντιμετωπίσει τα απόβλητα με περιβαλλοντικά ορθούς τρόπους δημιούργησε θέσεις εργασίας και ευκαιρίες για τις επιχειρήσεις. Ο κλάδος της διαχείρισης και ανακύκλωσης αποβλήτων έχει μεγάλο ρυθμό ανάπτυξης και εκτιμώμενο κύκλο εργασιών πάνω από 100 δισεκατομμύρια ευρώ για την ΕΕ των 25. Είναι εντάσεως εργασίας και εξασφαλίζει από 1,2 ως 1,5 εκατομμύρια θέσεις εργασίας. Η βιομηχανία ανακύκλωσης παρέχει όλο και πιο πολλούς πόρους στην κατασκευαστική βιομηχανία: τουλάχιστον το 50% του χαρτιού και του χάλυβα, το 43% του γυαλιού και το 40% των μη σιδηρούχων μετάλλων που παράγονται στην Ευρώπη προέρχονται σήμερα από ανακυκλωμένα υλικά.

Κατά τα 30 τελευταία χρόνια τα απόβλητα ήταν στο επίκεντρο της περιβαλλοντικής πολιτικής της ΕΕ και επιτεύχθηκε σημαντική πρόοδος. Οι εξαιρετικά μολυσμένοι χώροι υγειονομικής ταφής απορριμμάτων και οι εγκαταστάσεις αποτέφρωσης καθαρίζονται. Αναπτύχθηκαν νέες τεχνικές για την επεξεργασία των επικίνδυνων αποβλήτων. Οι επικίνδυνες ουσίες αφαιρούνται από τα οχήματα καθώς και από τον ηλεκτρικό και τον ηλεκτρονικό εξοπλισμό. Τα επίπεδα των διοξεινών και άλλων εκπομπών από την αποτέφρωση περιορίζονται.

Με την πάροδο του χρόνου η βιομηχανία αντιμετωπίζει τα απόβλητα όλο και περισσότερο ως πολύτιμο πόρο. Αρχίζουν να εφαρμόζονται διαδικασίες όπως η επαναχρησιμοποίηση, η ανακύκλωση και η ανάκτηση ενέργειας στα απόβλητα για τα οποία ισχύουν νομοθετικές ρυθμίσεις – απόβλητα από συσκευασίες, οχήματα που έχουν φθάσει στο τέλος του κύκλου ζωής τους, απόβλητα ηλεκτρικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού, βιοαποδομήσιμα απόβλητα και ελαστικά επίσωτρα. Η εκτροπή των βιοαποδομήσιμων αποβλήτων από τους χώρους υγειονομικής ταφής και η αυξανόμενη ανακύκλωση και ανάκτηση, συμβάλουν στη μείωση των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου.

Ωστόσο, παρ' όλες αυτές τις επιτυχίες, τα απόβλητα παραμένουν ένα πρόβλημα. Οι όγκοι των αποβλήτων συνεχίζουν να αυξάνουν. Η νομοθεσία εφαρμόζεται σε ορισμένες περιπτώσεις με ελλιπή τρόπο και υπάρχουν σημαντικές διαφορές ανάμεσα στις εθνικές προσεγγίσεις. Το δυναμικό για την πρόληψη της δημιουργίας και την ανακύκλωση των αποβλήτων δεν έχει ακόμη αξιοποιηθεί πλήρως. Η αναδυόμενη γνώση σχετικά με τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις της χρήσης των πόρων δεν έχει ακόμη εκφραστεί πλήρως μέσα στην πολιτική για τα απόβλητα.

Οι μη αειφόρες τάσεις της παραγωγής αποβλήτων και ζητήματα πολιτικής αποτελούν αιτίες προβληματισμού επειδή η παραγωγή αποβλήτων μπορεί να είναι ένδειξη μιας περιβαλλοντικά ανεπαρκούς χρήσης των πόρων. Επιπλέον από την διαχείριση των αποβλήτων προκαλούνται εκπομπές στην ατμόσφαιρα, τα ύδατα και το έδαφος καθώς και θόρυβος και άλλες οχλήσεις που συμβάλλουν στην επιδείνωση των περιβαλλοντικών προβλημάτων και συνεπάγονται οικονομικό κόστος.

Ακόμη, η νομοθεσία της ΕΕ για τα απόβλητα παραμένει συχνά ασαφής παρά τη νομολογία του Δικαστηρίου και η ερμηνεία της έχει αποτελέσει αντικείμενο πολυάριθμων δικαστικών υποθέσεων. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα νομοθετικές υπερκαλύψεις και αβεβαιότητα για τις αρμόδιες αρχές και την βιομηχανία των αποβλήτων και μπορεί να εμποδίζει τις αναγκαίες επενδύσεις.

Λαμβάνοντας υπόψη όλα τα παραπάνω, είναι καιρός να αναλυθεί και να αξιολογηθεί η πολιτική της ΕΕ για τα απόβλητα, με στόχο να καθοριστεί ένα στρατηγικό πλαίσιο για το μέλλον. Όπως καθορίζεται στο 6^ο Πρόγραμμα δράσης για το Περιβάλλον (ΠΔΠ) η παρούσα στρατηγική καθορίζει στόχους και περιγράφει σε γενικές γραμμές τα μέσα με τα οποία η ΕΕ μπορεί να κινηθεί προς μια βελτιωμένη διαχείριση των αποβλήτων.

Ταυτόχρονα απλοποιεί σημαντικά και αποσαφηνίζει το υφιστάμενο νομικό πλαίσιο, ευθυγραμμίζόμενη με τους στόχους της ΕΕ για καλύτερη νομοθεσία. Τα απόβλητα έχουν χαρακτηριστεί ως τομέας προτεραιότητας όσον αφορά την απλοποίηση της κοινοτικής νομοθεσίας [COM (2005) 535]. Η παρούσα στρατηγική περιγράφει τα αρχικά βήματα που αποδείχτηκαν αναγκαία στο πλαίσιο αυτής της πρώτης διαδικασίας αναθεώρησης και καθορίζει την προσέγγιση που θα ακολουθήσει η Επιτροπή για να πετύχει καλύτερη νομοθεσία στον τομέα των αποβλήτων.

Τέλος, η στρατηγική στηρίζεται στην υφιστάμενη νομοθεσία και σε πλατιά διαβούλευση με τους εμπλεκόμενους φορείς και προσδιορίζει την πλήρη και αποτελεσματική εφαρμογή από τα κράτη μέλη ως προϋπόθεση για την επίτευξη προόδου, όσον αφορά την υλοποίηση των στόχων που καθορίζονται στην παρούσα στρατηγική.

2. Η ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ

Σήμερα, στην ΕΕ, τα αστικά απόβλητα διατίθενται σε χώρους υγειονομικής ταφής (49%), αποτέφρωση (18%), ανακύκλωση και λιπασματοποίηση (33%). Στα νέα κράτη μέλη, όπου έγιναν μεγάλες προσπάθειες και επενδύσεις για να επιτευχθεί ευθυγράμμιση με το κεκτημένο της ΕΕ, η κατάσταση εξελίσσεται γρήγορα αλλά επικρατούν ακόμη οι ΧΥΤΑ. Υπάρχουν μεγάλες διαφορές ανάμεσα στα κράτη μέλη, που κυμαίνονται από εκείνα τα οποία ανακυκλώνουν τις μικρότερες ποσότητες (90% ΧΥΤΑ, 10% ανακύκλωση και ανάκτηση ενέργειας) μέχρι εκείνα που είναι ιδιαίτερα φιλικά με το περιβάλλον (10 % ΧΥΤΑ, 25% ανάκτηση ενέργειας και 65% ανακύκλωση).

Η σημερινή πολιτική αποβλήτων της ΕΕ στηρίζεται σε μια έννοια που είναι γνωστή ως ιεράρχηση των αποβλήτων. Αυτό σημαίνει ότι ιδανικά, τα απόβλητα πρέπει να προλαμβάνονται και ό,τι δεν μπορεί να προληφθεί πρέπει να επαναχρησιμοποιείται, να ανακυκλώνεται και να ανακτάται όσον είναι εφικτό, ενώ η υγειονομική ταφή χρησιμοποιείται όσο το δυνατόν λιγότερο. Η υγειονομική ταφή είναι η χειρότερη εναλλακτική λύση για το περιβάλλον καθώς σημαίνει απώλεια πόρων και μπορεί να μετατραπεί σε μελλοντική περιβαλλοντική υποθήκη. Η ιεράρχηση των αποβλήτων δεν πρέπει να αντιμετωπίζεται ως

απόλυτος και άμεσος κανόνας, δεδομένου ιδίως ότι διαφορετικές μέθοδοι επεξεργασίας των αποβλήτων μπορεί να έχουν διαφορετικές περιβαλλοντικές επιπτώσεις. Ωστόσο ο στόχος μετάβασης σε μια κοινωνία ανακύκλωσης και ανάκτησης σημαίνει μετακίνηση σε ανώτερη θέση στην ιεράρχηση, απομάκρυνση από την υγειονομική ταφή και όλο και πιο εκτεταμένη ανακύκλωση και ανάκτηση.

Το νομικό πλαίσιο¹ που αποτελεί τη βάση αυτής της στρατηγικής προσέγγισης περιλαμβάνει οριζόντια νομοθεσία για την διαχείριση αποβλήτων π.χ. την οδηγία-πλαίσιο για τα απόβλητα, την οδηγία για τα επικίνδυνα απόβλητα καθώς και τον κανονισμό για την μεταφορά αποβλήτων. Οι παραπάνω πράξεις συμπληρώνονται με λεπτομερέστερες νομικές πράξεις σχετικά με την επεξεργασία των αποβλήτων και τις εργασίες διάθεσης όπως οι οδηγίες για τους χώρους υγειονομικής ταφής και για την αποτέφρωση, καθώς και με νομοθεσία για την ρύθμιση της διαχείρισης ειδικών κατηγοριών αποβλήτων (χρησιμοποιημένα ορυκτέλαια, πολυχλωριωμένα διφαινύλια (PCB) / πολυχλωριωμένα τριφαινύλια (PCT) και συσσωρευτές. Έχουν καθοριστεί στόχοι για την ανακύκλωση και την ανάκτηση ορισμένων πολύπλοκων κατηγοριών αποβλήτων καθοριστικής σημασίας, π.χ. συσκευασίες, οχήματα στο τέλος του κύκλου ζωής (ELV) και απόβλητα ειδών ηλεκτρικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού (WEEE). Στο παράρτημα III του εγγράφου των υπηρεσιών της Επιτροπής SEC(2005) 1682 περιλαμβάνεται πίνακας με την σχετική νομοθεσία.

Παρά την σημαντική πρόοδο που έχει επιτευχθεί, ο συνολικός όγκος των αποβλήτων συνεχίζει να αυξάνει και η απόλυτη ποσότητα των αποβλήτων που καταλήγουν σε υγειονομική ταφή δεν μειώνεται. Από το 1990 μέχρι το 1995 η συνολική παραγωγή αποβλήτων στην ΕΕ και την ΕΖΕΣ αυξήθηκε κατά 10% ενώ το ΑΕΠ αυξήθηκε κατά 6,5%. Η παραγωγή αστικών στερεών αποβλήτων (ΔΣΑ) συμβάλλει σημαντικά στην αύξηση αυτή και συνδέεται με το επίπεδο της οικονομικής δραστηριότητας καθώς τόσο η παραγωγή ΔΣΑ και το ΑΕΠ της ΕΕ των 25 αυξήθηκε κατά 19% από το 1990 ως το 2003. Οι μικρότερες αλλά σημαντικές κατηγορίες αποβλήτων αυξάνονται επίσης: η παραγωγή επικίνδυνων αποβλήτων αυξήθηκε κατά 13% από το 1998 ως το 2002 ενώ το ΑΕΠ αυξήθηκε κατά 10%. Καθώς αναμένονται υψηλότερα επίπεδα οικονομικής ανάπτυξης, προβλέπεται ότι θα συνεχιστεί η αύξηση του συνολικού όγκου και αυτό θα αφορά τα περισσότερα απόβλητα. Για παράδειγμα ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός Περιβάλλοντος προβλέπει ότι τα απόβλητα από χαρτί / χαρτόνι, γυαλί και πλαστικά θα αυξηθούν κατά 40% μέχρι το 2020 σε σχέση με τα επίπεδα του 1990. Ο ΟΟΣΑ προβλέπει ότι η παραγωγή ΔΣΑ θα συνεχίσει να αυξάνει μέχρι το 2050 άλλα με ελαφρώς μικρότερο ρυθμό. Το Κοινό Κέντρο Ερευνών προβλέπει αύξηση της παραγωγής ΔΣΑ κατά 42,5 μέχρι το 2050 σε σχέση με τα επίπεδα του 1995. Στα 10 νέα κράτη μέλη της ΕΕ προβλέπεται σχετικά ταχύτερη αύξηση των ΔΣΑ.

Ενώ η ανακύκλωση και η αποτέφρωση αυξάνονται, το απόλυτο ποσό των αποβλήτων που καταλήγουν σε χώρους υγειονομικής ταφής δεν μειώνεται, λόγω της αύξησης της παραγωγής αποβλήτων. Για παράδειγμα το ποσό των πλαστικών αποβλήτων που καταλήγει σε χώρους υγειονομικής ταφής αυξήθηκε κατά 21,7% από το 1990 μέχρι το 2002 αλλά το ποσοστό των πλαστικών αποβλήτων που υπέστη υγειονομική ταφή μειώθηκε από το 77% στο 62%.

Αυτές οι μη αειφόρες τάσεις οφείλονται στην μη ικανοποιητική εφαρμογή της νομοθεσίας για τα απόβλητα, η οποία με τη σειρά της οφείλεται εν μέρει σε ορισμένα στοιχεία της πολιτικής και του νομικού πλαισίου που θα μπορούσαν να βελτιωθούν.

¹ Το Παράρτημα III περιλαμβάνει λεπτομερή κατάλογο των νομικών πράξεων.

Υπάρχουν ορισμένα προβλήματα **εφαρμογής**, που κυμαίνονται από την απόρριψη των αποβλήτων σε χώρους υγειονομικής ταφής των οποίων η διαχείριση δεν είναι σωστή μέχρι τη μεταφορά επικίνδυνων αποβλήτων κατά παράβαση των διεθνών συμβάσεων. Οι ασαφείς ορισμοί και οι διαφέρουσες απόψεις όσον αφορά τον τρόπο εφαρμογής της νομοθεσίας δεν συνέβαλλαν στην βελτίωση της εφαρμογής και κατέληξαν σε δικαστικές υποθέσεις. Παρά τις αποφάσεις του Δικαστηρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, ορισμένα ζητήματα όπως λόγω χάριν πότε τα απόβλητα παύουν να είναι απόβλητα παραμένουν ασαφή.

Παρόλο που η **πρόληψη της δημιουργίας αποβλήτων** απετέλεσε ζωτικό στόχο των πολιτικών διαχείρισης των αποβλήτων σε εθνικό και κοινοτικό επίπεδο επί πολλά χρόνια, μέχρι σήμερα έχει πραγματοποιηθεί περιορισμένη μόνον πρόοδος όσον αφορά την μετατροπή του εν λόγω στόχου σε πρακτική δράση. Ούτε ο κοινοτικός ούτε και οι εθνικοί στόχοι που τέθηκαν στο παρελθόν έχουν υλοποιηθεί με ικανοποιητικό τρόπο.

Η ανακύκλωση και η ανάκτηση αυξάνονται. Ωστόσο καλύπτουν περιορισμένο μόνον ποσοστό των αποβλήτων. Μέχρι σήμερα οι οδηγίες ανακύκλωσης είχαν ως αντικείμενο συγκεκριμένες κατηγορίες αποβλήτων και επέτρεψαν στην κοινοτική πολιτική αποβλήτων να μειώσει τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις μέσω της προώθησης του διαχωρισμού στην πηγή και την ανακύκλωση ορισμένων κατηγοριών αποβλήτων όπως οι συσσωρευτές, οι συσκευασίες, τα οχήματα και τα απόβλητα ηλεκτρικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού. Αυτές οι ταχέως αναπτυσσόμενες κατηγορίες αποβλήτων έχουν ιδιαίτερη σημασία λόγω της επικίνδυνης φύσης τους και της πολυπλοκότητάς τους. Ωστόσο, καλύπτουν μικρό ποσοστό του συνόλου των παραγόμενων αποβλήτων.

Περαιτέρω, παρόλο που η ποσότητα των ανακυκλούμενων αποβλήτων αυξάνεται, υπάρχουν πρότυπα επεξεργασίας μόνον για τους χώρους υγειονομικής ταφής και τις εγκαταστάσεις αποτέφρωσης και μερικά μόνον για την ανακύκλωση. Αυτό δημιουργεί περιβαλλοντικό πρόβλημα, δεδομένου ότι ορισμένες εγκαταστάσεις ανακύκλωσης είναι δυνατόν να προκαλέσουν ρύπανση αν δεν λειτουργούν σωστά. Απαιτούνται πρότυπα όχι μόνον για την προστασία του περιβάλλοντος αλλά και για λόγους που αφορούν τις επιχειρήσεις – για την προώθηση ίσων όρων ανταγωνισμού για τα ανακυκλωμένα υλικά.

Με βάση τα παραπάνω οι προετοιμασίες για την παρούσα θεματική στρατηγική περιελάμβαναν μεγάλη ανασκόπηση της υφιστάμενης κατάστασης και προσδιορισμό των προβλημάτων και των ζητημάτων. Αυτό είχε ως αποτέλεσμα την διατύπωση των παρακάτω προτάσεων για μια συνολικότερη προσέγγιση της πρόληψης της δημιουργίας και της ανακύκλωσης των αποβλήτων.

3. ΣΤΟΧΟΙ ΜΙΑΣ ΕΞΕΛΙΣΣΟΜΕΝΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΤΗΣ ΕΕ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΩΝ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ

Η πολιτική της ΕΕ στον τομέα των αποβλήτων έχει την δυνατότητα να συμβάλει στη μείωση των συνολικών αρνητικών περιβαλλοντικών επιπτώσεων από την χρήση των πόρων. Η πρόληψη της παραγωγής αποβλήτων και η προώθηση της ανακύκλωσης και της ανάκτησης των αποβλήτων θα αυξήσει την αποτελεσματικότητα των πόρων στην ευρωπαϊκή οικονομία και θα μειώσει τις αρνητικές περιβαλλοντικές επιπτώσεις από την χρήση των φυσικών πόρων. Αυτό θα συμβάλει στη διατήρηση των διαθέσιμων πόρων κάτι που είναι ουσιαστικής σημασίας για την αειφόρο οικονομική ανάπτυξη.

Οι βασικοί στόχοι της σημερινής πολιτικής της ΕΕ για τα απόβλητα – πρόληψη της δημιουργίας αποβλήτων και προώθηση της επαναχρησιμοποίησης, της ανακύκλωσης και της

ανάκτησης έτσι ώστε να περιοριστούν οι αρνητικές περιβαλλοντικές επιπτώσεις – **ισχύουν ακόμη και θα υποστηριχθούν από την παρούσα προσέγγιση που στηρίζεται στις επιπτώσεις.**

Η μακροπρόθεσμη αυτή στρατηγική αποβλέπει στη μετατροπή της ΕΕ σε μια κοινωνία ανακύκλωσης, κοινωνία που θα επιδιώκει να αποφεύγει την δημιουργία αποβλήτων και θα χρησιμοποιεί τα απόβλητα ως πόρο. Με την καθιέρωση υψηλών περιβαλλοντικών προτύπων αναφοράς η εσωτερική αγορά θα διευκολύνει τις δραστηριότητες ανακύκλωσης και ανάκτησης.

4. ΔΡΑΣΗ

Για να επιτευχθούν οι στόχοι αυτοί και κατά συνέπεια για να εξασφαλιστεί υψηλότερο επίπεδο προστασίας του περιβάλλοντος, προτείνεται ο εκσυγχρονισμός του υπάρχοντος νομικού πλαισίου – δηλαδή η καθιέρωση της ανάλυσης του κύκλου ζωής στην διαμόρφωση της πολιτικής και η αποσαφήνιση, απλοποίηση και εξορθολογισμός της νομοθεσίας της ΕΕ για τα απόβλητα. Αυτό θα συμβάλλει στην επίλυση των σημερινών προβλημάτων εφαρμογής και θα οδηγήσει αποφασιστικά την ΕΕ στον δρόμο που θα την μετατρέψει σε μian οικονομικά και περιβαλλοντικά αποτελεσματική κοινωνία ανακύκλωσης. Το σημερινό επίπεδο της περιβαλλοντικής φιλοδοξίας θα διατηρηθεί και θα ενισχυθεί με ταυτόχρονη εξασφάλιση της βάσης για αειφόρο ανάπτυξη.

Τα παραπάνω απαιτούν συνδυασμό μέτρων για την προώθηση της πρόληψης της δημιουργίας αποβλήτων, της ανακύκλωσης και της επαναχρησιμοποίησης με τέτοιο τρόπο ώστε να εξασφαλιστεί η βέλτιστη μείωση των συνολικών επιπτώσεων καθ' όλο τον κύκλο ζωής των πόρων, συμπεριλαμβανομένων των εξής:

- **Ανανεωμένη έμφαση στην πλήρη εφαρμογή της υπάρχουσας νομοθεσίας.** Υφίστανται διάφορα προβλήματα όσον αφορά την εφαρμογή στα διάφορα κράτη μέλη, προβλήματα τα οποία που κυμαίνονται από την συνεχιζόμενη ύπαρξη παράνομων χώρων υγειονομικής ταφής σε αρκετά κράτη μέλη μέχρι διαφορών ερμηνείας σε άλλα. Μέρος της παρούσας στρατηγικής αποβλέπει στην απάλειψη των ασαφειών, την επίλυση των αμφιλεγόμενων ερμηνειών και την τροποποίηση της νομοθεσίας που δεν έχει επιφέρει τα αναμενόμενα περιβαλλοντικά οφέλη. Η Επιτροπή θα χρησιμοποιήσει την επιτροπή διαχείρισης αποβλήτων ως βήμα ανταλλαγής πληροφοριών και βέλτιστων πρακτικών καθώς και για να αποκαλύψει τις δυσκολίες που συνδέονται με την εφαρμογή. Θα συνεχίσει να κινεί δικαστικές διαδικασίες για να εξασφαλίσει την ισότιμη εφαρμογή του κεκτημένου σε όλα τα κράτη μέλη.
- **Απλοποίηση και εκσυγχρονισμός της υπάρχουσας νομοθεσίας** στις περιπτώσεις που η εμπειρία έχει δείξει ότι αυτό είναι αναγκαίο για τον περιορισμό του διοικητικού βάρους με ταυτόχρονη διατήρηση του επιπέδου της προστασίας του περιβάλλοντος, με βάση τους στόχους για καλύτερη νομοθεσία. Αυτό θα έχει ως αποτέλεσμα μια πιο αποτελεσματική, από πλευράς κόστους, νομοθεσία για τα απόβλητα και θα συνεπάγεται αρκετές δράσεις. Κατ' αρχάς τροποποίηση της οδηγίας-πλαίσιο για τα απόβλητα με συγχώνευσή της με τις οδηγίες για τα επικίνδυνα απόβλητα, ενσωμάτωση της ανάλυσης με βάση τον κύκλο ζωής, αποσαφήνιση του πότε τα απόβλητα παύουν να είναι απόβλητα και των ορισμών της ανάκτησης και της διάθεσης, εισαγωγή ορισμού για την ανακύκλωση και επίλυση

των αλληλοεπικαλύψεων μεταξύ διάφορων νομοθετικών πράξεων για τα απόβλητα και άλλων περιβαλλοντικών νομοθετικών πράξεων. Δεύτερον, κατάργηση της οδηγίας για τα χρησιμοποιημένα ορυκτέλαια και μεταφορά των διατάξεών της σχετικά με την συλλογή των χρησιμοποιημένων ορυκτελαίων στην οδηγία-πλαίσιο για τα απόβλητα. Τρίτον, πρόταση το 2006 για την παγιοποίηση των τριών οδηγιών σχετικά με τα απόβλητα της βιομηχανίας του διοξειδίου του τιτανίου. Τέταρτον, πέραν από τις προτάσεις που εγκρίνονται μαζί με την παρούσα στρατηγική, στο πλαίσιο της συνεχούς και συστηματικής ανασκόπησης της νομοθεσίας της ΕΕ για τα απόβλητα, η Επιτροπή θα αξιολογήσει την ανάγκη περαιτέρω μέτρων με τα οποία θα προωθηθούν ακόμη πιο πέρα οι στόχοι για καλύτερη νομοθεσία και απλοποίηση σύμφωνα με το χρονοδιάγραμμα που περιλαμβάνεται στην ανακοίνωση COM(2005) 535. Αυτό περιλαμβάνει μεταξύ άλλων τις μελλοντικές αναθεωρήσεις που προβλέπονται στις οδηγίες για τα απόβλητα όπως η αναθεώρηση του 2006 για την οδηγία σχετικά με τα οχήματα στο τέλος του κύκλου ζωής και την αναθεώρηση του 2008 της οδηγίας για τα απόβλητα ειδών ηλεκτρικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού, συμπεριλαμβανομένης και της αναθεώρησης της ονοματολογίας των αποβλήτων. Τέλος, με την καθιέρωση των κοινών προτύπων που προβλέπει η παρούσα στρατηγική, θα υπάρξουν νέες ευκαιρίες δημιουργίας απλοποιημένου κανονιστικού καθεστώτος για τις μεταφορές αποβλήτων, το οποίο θα ενθαρρύνει περαιτέρω την ανακύκλωση και την ανάκτηση των αποβλήτων.

- **Εισαγωγή της έννοιας του κύκλου ζωής στην πολιτική για τα απόβλητα.** Η περιβαλλοντική πολιτική εστιάζοταν παραδοσιακά στις αρχικές και τελικές φάσεις του κύκλου ζωής: εξαγωγή, επεξεργασία και κατασκευή από τη μια και διαχείριση των αποβλήτων από την άλλη. Σήμερα αναγνωρίζεται ότι οι περιβαλλοντικές επιπτώσεις πολλών πόρων συνδέονται συχνά με την φάση της χρήσης². Πρέπει να ληφθούν υπόψη όλες οι φάσεις του κύκλου της ζωής ενός πόρου καθώς μπορεί να υπάρχουν αντισταθμίσεις ανάμεσα στις διάφορες φάσεις και τα μέτρα που υιοθετούνται για να μειώσουν τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις σε μία φάση μπορεί να επιδεινώνουν τις επιπτώσεις σε μίαν άλλη. Είναι σαφές ότι η περιβαλλοντική πολιτική πρέπει να εξασφαλίσει την ελαχιστοποίηση των αρνητικών περιβαλλοντικών επιπτώσεων σε ολόκληρο τον κύκλο της ζωής των πόρων. Εφαρμόζοντας την έννοια του κύκλου ζωής, είναι δυνατός ο ευκολότερος προσδιορισμός των προτεραιοτήτων και οι πολιτικές μπορούν να επικεντρωθούν αποτελεσματικότερα έτσι ώστε να επιτευχθεί το μέγιστο όφελος για το περιβάλλον σε σχέση με την καταβαλλόμενη προσπάθεια.

Η έννοια του κύκλου ζωής θα ενσωματωθεί στην νομοθεσία της ΕΕ μέσω της αποσαφήνισης των στόχων της οδηγίας-πλαίσιο για τα απόβλητα έτσι ώστε να αναφέρουν ρητά την προοπτική του κύκλου ζωής. Αυτό θα έχει σημαντικές επιπτώσεις όσον αφορά την πλαισίωση της νέας πολιτικής καθώς και τις αρχές και τις πρακτικές της διαχείρισης των αποβλήτων στο μέλλον. Η πρόσφατη ανασκόπηση των στόχων ανακύκλωσης και ανάκτησης για τα απόβλητα υλικά συσκευασίας ήταν το πρώτο παράδειγμα χρήσης της έννοιας του κύκλου ζωής για την διαμόρφωση πολιτικής. Καθορίζονται νέοι στόχοι για κάθε εξεταζόμενο υλικό με ανάλυση των περιβαλλοντικών και οικονομικών επιπτώσεων καθ' όλο τον κύκλο ζωής του υλικού. Η αναθεώρηση της διαχείρισης των χρησιμοποιημένων ορυκτελαίων είναι άλλος ένας τομέας στον οποίο εφαρμόστηκε η έννοια του κύκλου ζωής.

² COM(2003) 302, Ολοκληρωμένη Πολιτική Προϊόντων.

- **Προώθηση πιο φιλόδοξων πολιτικών πρόληψης της δημιουργίας αποβλήτων** μέσω της αποσαφήνισης της υποχρέωσης των κρατών μελών να καταρτίσουν δημόσια διαθέσιμα προγράμματα πρόληψης αποβλήτων. Στο επίπεδο της ΕΕ η Επιτροπή θα προωθήσει την χρήση της οδηγίας ΟΠΕΡ, την Ολοκληρωμένη Πολιτική Προϊόντων και άλλα εργαλεία για να ενθαρρύνει την διάδοση των βέλτιστων πρακτικών.
- **Καλύτερη γνώση και πληροφόρηση** που θα υποστηρίξει την συνεχή ανάπτυξη της πολιτικής για την πρόληψη της δημιουργίας των αποβλήτων.
- **Ανάπτυξη κοινών προτύπων αναφοράς για την ανακύκλωση.** Για να εξασφαλιστεί η σωστή λειτουργία της εσωτερικής αγοράς της ανακύκλωσης, προτείνεται η καθιέρωση ελάχιστων προτύπων σε ολόκληρη την κοινότητα για τις δραστηριότητες ανακύκλωσης και τα ανακυκλωμένα υλικά, έτσι ώστε να εξασφαλιστεί υψηλό επίπεδο περιβαλλοντικής προστασίας και να αποκλειστεί ο κίνδυνος «οικολογικού ντάμπινγκ». Η προσέγγιση αυτή θα στηριχθεί σε τροποποιήσεις της οδηγίας-πλαίσιο για τα απόβλητα και της οδηγίας ΟΠΕΡ. Η προσέγγιση αυτή θα εφαρμοστεί κατά προτεραιότητα στα βιολογικά απόβλητα.
- **Περαιτέρω διαμόρφωση της πολιτικής της ΕΕ στον τομέα της ανακύκλωσης.** Με βάση την εφαρμογή της υπάρχουσας νομοθεσίας της ΕΕ για τα απόβλητα θα επιδιωχθεί να καθιερωθούν νέοι τρόποι ενίσχυσης της ανακύκλωσης. Θα πραγματοποιηθεί μια λεπτομερής ανάλυση της μακροπρόθεσμης σκοπιμότητας και βιωσιμότητας μιας προσέγγισης με βάση συγκεκριμένα υλικά. Τα κράτη μέλη θα ενθαρρυνθούν επίσης να χρησιμοποιήσουν περισσότερο τα οικονομικά μέσα και να ανταλλάξουν εμπειρίες / βέλτιστες πρακτικές μέσω βελτιωμένου συντονισμού, στο πλαίσιο της επιτροπής διαχείρισης αποβλήτων.

Λεπτομερέστερες εξηγήσεις για τις προτεινόμενες δράσεις και τροποποιήσεις περιλαμβάνονται στο παράρτημα I το οποίο επίσης περιλαμβάνει και ενδεικτικό χρονοδιάγραμμα της υποβολής των διαφόρων προτάσεων για την υλοποίηση της θεματικής στρατηγικής.

5. ΠΟΙΕΣ ΘΑ ΕΙΝΑΙ ΟΙ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΤΩΝ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΩΝ ΑΛΛΑΓΩΝ;

Η παρούσα θεματική στρατηγική αναμένεται να έχει επιπτώσεις στις σημερινές πρακτικές των κρατών μελών και να δημιουργήσει νέες ευκαιρίες για εναλλακτικές λύσεις στη διαχείριση των αποβλήτων εκτός από την υγειονομική ταφή, έτσι ώστε να ενθαρρυνθεί μια γενική μετατόπιση προς τα ανώτερα στρώματα της ιεράρχησης των αποβλήτων. Αυτές περιγράφονται σύντομα παρακάτω (περισσότερες λεπτομέρειες περιλαμβάνονται στην αξιολόγηση των επιπτώσεων που συνοδεύει την παρούσα στρατηγική).

Λιγότερα απόβλητα στους χώρους υγειονομικής ταφής

Οι δράσεις στο πλαίσιο της θεματικής στρατηγικής θα συμβάλλουν στην συνεχιζόμενη τάση ορισμένες κατηγορίες αποβλήτων να μην καταλήγουν σε χώρους υγειονομικής ταφής. Η εντονότερη εστίαση στην εφαρμογή και την προώθηση των οικονομικών μέσων θα συμβάλει στην αύξηση της τιμής της υγειονομικής ταφής μέχρις επιπέδου που να αντιπροσωπεύει περισσότερο τις πραγματικές περιβαλλοντικές επιπτώσεις αυτής της εναλλακτικής λύσης για την διαχείριση των αποβλήτων, με αποτέλεσμα να καταλήγουν στην

υγειονομική ταφή λιγότερα απόβλητα. Όμως, δεδομένου ότι αυτή η εναλλακτική επιλογή διαχείρισης αποβλήτων αποτελεί την αυτόματη λύση σε πολλά κράτη μέλη, η εγκατάλειψή της θα απαιτήσει χρόνο. Περαιτέρω, για ορισμένους τύπους αποβλήτων η υγειονομική ταφή είναι πιθανόν να παραμείνει η μόνη βιώσιμη εναλλακτική επιλογή. Τα νέα κράτη μέλη θα χρειαστούν χρόνο για να κατασκευάσουν εναλλακτικές υποδομές και να αντιμετωπίσουν την κληρονομιά του παρελθόντος.

Το 2010 θα αναθεωρηθούν οι ποσότητες των αποβλήτων που καταλήγουν στους χώρους υγειονομικής ταφής στην ΕΕ. Αν οι ποσότητες και οι τύποι των αποβλήτων που υποβάλλονται σε υγειονομική ταφή παραμένουν απαράδεκτοι και η τάση εγκατάλειψης της υγειονομικής ταφής δεν προχωρεί αρκετά γρήγορα θα εξετασθεί η πιθανότητα επιβολής περαιτέρω απαγορεύσεων της υγειονομικής ταφής.

Περισσότερη λιπασματοποίηση και ανάκτηση ενέργειας από τα απόβλητα

Καθώς εγκαταλείπονται οι χώροι υγειονομικής ταφής, τα απόβλητα θα προωθούνται μέσω ποικιλίας εναλλακτικών επιλογών σε υψηλότερες θέσεις της ιεράρχησης των αποβλήτων, οι οποίες θα είναι όλες καλύτερες για το περιβάλλον.

Η ανάπτυξη ποιοτικών μεθόδων συγκριτικής αξιολόγησης για εγκαταστάσεις λιπασματοποίησης και για τα λιπάσματα θα αυξήσει τις προοπτικές της λιπασματοποίησης.

Στις περιπτώσεις που από τα απόβλητα ανακτάται ενέργεια η στρατηγική θα αυξήσει την ενεργειακή απόδοση. Η Επιτροπή προτείνει να αρχίσει η εισαγωγή της χρήσης κατωφλίων απόδοσης για τον χαρακτηρισμό της επεξεργασίας των αποβλήτων σε εγκαταστάσεις αποτέφρωσης αστικών αποβλήτων ως ανάκτησης ή ως διάθεσης. Αυτό θα βοηθήσει επίσης την ΕΕ να πετύχει τους στόχους της στο πλαίσιο της οδηγίας για την προώθηση της ηλεκτρικής ενέργειας που παράγεται από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας.

Ανήκει στα μεμονωμένα κράτη μέλη να αποφασίσουν ποια εναλλακτική επιλογή είναι η καλύτερη από περιβαλλοντικής πλευράς με βάση τις δεδομένες συνθήκες.

Περισσότερη και καλύτερη ανακύκλωση

Η επόμενη πενταετία θα είναι ζωτική όσον αφορά την εφαρμογή των οδηγιών ανακύκλωσης. Με τον καθορισμό ελάχιστων προτύπων ποιότητας για ορισμένες εγκαταστάσεις ανακύκλωσης, αναμένεται σημαντική βελτίωση, για τη μετάβαση από την σημερινή κατάσταση κατά την οποία μόνο το 8% ως 10% των αποβλήτων καλύπτονται από ελάχιστα πρότυπα ποιότητας σε μια κατάσταση στην οποία θα καλύπτεται σημαντικό ποσοστό των προς ανακύκλωση αποβλήτων. Η εν λόγω κάλυψη θα προσαρμοστεί ανάλογα με τον κίνδυνο για το περιβάλλον. Αυτό θα εξασφαλίσει ότι καθώς η ανακύκλωση θα γίνεται όλο και περισσότερο η προτιμώμενη εναλλακτική λύση για τα απόβλητα, οι περιβαλλοντικές επιπτώσεις της εναλλακτικής αυτής επιλογής θα ελέγχονται και θα δημιουργούνται οι συνθήκες της αγοράς που θα επιτρέψουν στην ανακύκλωση να συνεχίσει τον σημερινό ρυθμό ανάπτυξής της.

Τα πρότυπα ποιότητας για την ανακύκλωση θα τονώσουν την ζήτηση και την αποδοχή των ανακυκλωμένων υλικών. Αυτό με τη σειρά του θα ωθήσει κατηγορίες αποβλήτων προς την ανακύκλωση και την επαναχρησιμοποίηση. Επιπλέον, μια βελτιωμένη εσωτερική αγορά για την ανακύκλωση με βάση πρότυπα της ΕΕ θα επιτρέψει να πραγματοποιείται ανακύκλωση

στις περιπτώσεις που κάτι τέτοιο είναι πιο αποτελεσματικό. Αυτό θα μειώσει το κόστος και κατά συνέπεια θα διευκολύνει περισσότερο την ανακύκλωση και την επαναχρησιμοποίηση.

Σήμερα η ανακύκλωση ορισμένων υλικών λειτουργεί καλά, και οι υψηλές τιμές αγοράς οδηγούν σε αύξηση των ποσοστών ανακύκλωσης. Για παράδειγμα, η χρήση απορριμμάτων χαρτιού για την παραγωγή νέου χαρτιού διπλασιάστηκε από το 1991 (25%) μέχρι το 2004 (50%). Για άλλα υλικά, φαίνεται ότι ορισμένα εμπόδια αντιτάσσονται στην πλήρη ανάπτυξη της αγοράς ανακύκλωσης, και έχει αναληφθεί δράση για την κατάργησή τους. Το 2010 θα γίνει ανασκόπηση της κατάστασης. Σε περίπτωση που δεν πραγματοποιείται ανακύκλωση ορισμένων υλικών η οποία θα μπορούσε να έχει ως αποτέλεσμα περιβαλλοντικό όφελος, μπορεί να αναληφθεί περαιτέρω δράση επικεντρωμένη στα υλικά, με χρήση των εργαλείων πολιτικής που ενδείκνυνται περισσότερο (οικονομικά μέσα, ευθύνη των παραγωγών, απαγόρευση υγειονομικής ταφής, στόχοι συλλογής ή ανακύκλωσης).

Κύρια οφέλη και θετικές επιπτώσεις

Οι προσπάθειες αυτές έχουν τη δυνατότητα να βελτιώσουν την αποτελεσματικότητα από πλευράς κόστους της πολιτικής αποβλήτων της ΕΕ και να οδηγήσουν σε σημαντικά περιβαλλοντικά και κοινωνικά οφέλη:

- Η πολιτική των αποβλήτων θα εστιαστεί περισσότερο στις περιβαλλοντικές επιπτώσεις, με αποτέλεσμα να καταστεί πιο αποδοτική και αποτελεσματική από πλευράς κόστους.
- Το κανονιστικό περιβάλλον των δραστηριοτήτων διαχείρισης αποβλήτων θα βελτιωθεί, με αποτέλεσμα να μειωθεί το κόστος και να περιοριστούν τα εμπόδια που αντιμετωπίζουν οι δραστηριότητες ανακύκλωσης και ανάκτησης αποβλήτων.
- Θα εφαρμοστούν πολιτικές πρόληψης της δημιουργίας αποβλήτων σε εθνικό επίπεδο, που θα εξασφαλίσουν την μέγιστη περιβαλλοντική και οικονομική αποτελεσματικότητα και που θα προωθούν δράσεις πλησιέστερα στο σημείο παραγωγής των αποβλήτων.
- Η αύξηση της ανάκτησης αποβλήτων θα περιορίσει τις εκπομπές από τη διάθεση των αποβλήτων και θα οδηγήσει σε περιβαλλοντικά οφέλη όπως η μείωση των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου.

Αυτές οι θετικές επιπτώσεις μπορούν να καταδειχθούν με τα παρακάτω ποσοτικοποιημένα παραδείγματα:

- Η περαιτέρω προώθηση των αστικών αποβλήτων στη λιπασματοποίηση, την ανακύκλωση και την ανάκτηση ενέργειας αντί της υγειονομικής ταφής, μπορεί να οδηγήσει στην περαιτέρω μείωση των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου που κυμαίνονται από 40 ως άνω των 100 Mt ισοδυνάμου CO₂ ετησίως.
- Η αποσαφήνιση του πότε τα απόβλητα παύουν να είναι απόβλητα, μπορεί να μειώσει μέρος των διοικητικών δαπανών που σχετίζονται με την νομοθεσία περί αποβλήτων. Για παράδειγμα, ο κλάδος της ανακύκλωσης αδρανών υλικών εκτιμά αυτές τις δαπάνες σε περίπου 1% του κύκλου εργασιών.
- Η αύξηση της ανακύκλωσης δημιουργεί θέσεις εργασίας: η ανακύκλωση 10.000 τόνων αποβλήτων απαιτεί μέχρι 250 θέσεις εργασίας σε σχέση με τις 20 ως 40

θέσεις εργασίας που απαιτούνται όταν τα απόβλητα αποτεφρώνονται και τις περίπου 10 όταν αυτά καταλήγουν σε χώρους υγειονομικής ταφής. Λαμβανομένου υπόψη του μειωμένου αριθμού θέσεων εργασίας που δημιουργούνται στους τομείς της εξόρυξης και παραγωγής παρθένων υλικών αυτό πρέπει να έχει ως αποτέλεσμα τη δημιουργία περιορισμένου, καθαρού αριθμού θέσεων εργασίας.

6. Η ΔΙΕΘΝΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ

Οι περισσότερες αναπτυσσόμενες οικονομίες και πολλές αναπτυσσόμενες χώρες επιδιώκουν τη βελτίωση της διαχείρισης των αποβλήτων. Οι χώρες με λιγότερο αναπτυσσόμενα συστήματα διαχείρισης αποβλήτων επιδιώκουν συνήθως να βελτιώσουν τις βασικές πρακτικές διαχείρισης των αποβλήτων, ιδίως όσον αφορά την υγειονομική ταφή αστικών αποβλήτων και την διαχείριση των επικίνδυνων αποβλήτων. Οι χώρες με ωριμότερα συστήματα διαχείρισης αποβλήτων προσπαθούν να προλάβουν την παραγωγή αποβλήτων και να αυξήσουν την ανακύκλωση και την ανάκτησή τους.

Οι σημαντικότερες πρωτοβουλίες που έχουν αναληφθεί σε διεθνές επίπεδο είναι η σύμβαση για τον έλεγχο της διασυνοριακής διακίνησης επικίνδυνων αποβλήτων και της διάθεσής τους (Σύμβαση της Βασιλείας) και οι εργασίες του ΟΟΣΑ σχετικά με τον έλεγχο της μεταφοράς αποβλήτων και την ανάπτυξη διεθνώς συμφωνημένων μεθόδων συγκριτικής αξιολόγησης για την περιβαλλοντικά ορθή διαχείριση των αποβλήτων. Αυτό αποβλέπει ανάμεσα στ' άλλα και στην ενίσχυση των θεσμικών και μη θεσμικών ικανοτήτων διαχείρισης αποβλήτων στις αναπτυσσόμενες χώρες. Η ΕΕ συμβάλλει στην δημιουργία συστήματος ελέγχου σε διεθνές επίπεδο μέσω των πολιτικών της και ιδίως μέσω του κοινοτικού κανονισμού για τη μεταφορά αποβλήτων, που έχει στόχο να εξασφαλίσει υψηλό επίπεδο περιβαλλοντικής προστασίας.

Πρόσφατα, μετά από πρωτοβουλία της Ιαπωνίας, άρχισαν εργασίες στο πλαίσιο της G8 για τη μείωση, επαναχρησιμοποίηση και ανακύκλωση των αποβλήτων.

Παραδείγματα πολιτικών που αναπτύσσονται σε άλλες βιομηχανικές χώρες:

- Η Ιαπωνία διαθέτει εκτεταμένη νομοθεσία σχετικά με τα απόβλητα και άλλες πολιτικές αειφόρου παραγωγής και κατανάλωσης στο πλαίσιο των “3R” (reducing, re-using, recycling δηλαδή μείωση, επαναχρησιμοποίηση, ανακύκλωση). Σε αυτήν περιλαμβάνονται νόμοι που καθορίζουν στόχους για την γενική πρόληψη της δημιουργίας αποβλήτων, την ανακύκλωση των αποβλήτων και την αποφυγή της τελικής διάθεσης. Στόχος της Ιαπωνίας είναι να ανακυκλώνει το 24% των αστικών αποβλήτων και να περιορίσει την τελική διάθεση των αποβλήτων στο 50%. Εκτός από τους παραπάνω στόχους, η Ιαπωνία έχει θεσπίσει σειρά νόμων για την ανακύκλωση, μερικοί από τους οποίους αντιστοιχούν στις οδηγίες ανακύκλωσης της ΕΕ (συσκευασίες, ηλεκτρικός και ηλεκτρονικός εξοπλισμός, οχήματα), ενώ άλλοι καλύπτουν θέματα που δεν καλύπτονται από νομοθεσία στην ΕΕ (υλικά οικοδομών και τρόφιμα). Σε τοπικό επίπεδο, ορισμένες τοπικές αρχές απαιτούν την καταβολή τελών για την επεξεργασία των αποβλήτων και επιβάλλουν φόρους για τα βιομηχανικά απόβλητα τα οποία καταλήγουν σε χώρους υγειονομικής ταφής.
- Στις ΗΠΑ έχουν θεσπιστεί πολιτικές σε ομοσπονδιακό και πολιτειακό επίπεδο. Η ομοσπονδιακή κυβέρνηση έχει θεσπίσει μακροπρόθεσμο ενδεικτικό στόχο για εθνικό ποσοστό ανακύκλωσης ίσο με το 35% των αστικών αποβλήτων το οποίο και υποστηρίζει μέσω αρκετών, κυρίως εθελοντικών, προγραμμάτων. Σε αυτά

περιλαμβάνονται προσπάθειες υποστήριξης έξυπνων σχεδιασμών και μείωσης των περιβαλλοντικών επιπτώσεων των προϊόντων. Αρκετές μεμονωμένες πολιτείες έχουν θεσπίσει νομοθεσία που περιορίζει την υγειονομική ταφή και προωθεί την ανακύκλωση διαφόρων κατηγοριών αποβλήτων, συμπεριλαμβανομένης νομοθεσίας που αντιστοιχεί στις οδηγίες ανακύκλωσης της ΕΕ (συσκευασίες, ηλεκτρικός και ηλεκτρονικός εξοπλισμός). Αποδίδεται επίσης σημασία στην υψηλή παραγωγή αστικών αποβλήτων.

- Η Κίνα έχει θέσει σε εφαρμογή αρκετούς νόμους που αφορούν την διαχείριση των αποβλήτων. Με τους νόμους αυτούς επιδιώκεται ιδίως η προώθηση της «κυκλικής οικονομίας». Σήμερα η Κίνα καταρτίζει μεσοπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα σχέδια για την ανάπτυξη αυτής της έννοιας. Στη Κίνα αυξάνεται επίσης η ζήτηση για ανακυκλώσιμα υλικά. Αυτό είχε ως αποτέλεσμα να εξασκηθεί πρόσφατα πίεση στις αγορές για τα υλικά αυτά κάτι που προβλέπεται ότι θα ενταθεί στο μέλλον.

7. ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

Η στρατηγική θα παρακολουθείται συνεχώς. Αυτό θα απαιτήσει συνεχή προσπάθεια βελτίωσης των στατιστικών για την υγειονομική ταφή και την ανακύκλωση καθώς και την συγκρότηση ισχυρότερης βάσης γνώσεων σχετικά με τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις και τους δείκτες επιπτώσεων. Σε αυτό θα συμβάλλει η αξιολόγηση των εθνικών πολιτικών για τα απόβλητα, οι εκθέσεις των κρατών μελών για την εφαρμογή και οι συνεχείς διαβουλεύσεις με τους εμπλεκόμενους φορείς.

8. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗΣ

Το 2010, η Επιτροπή θα πραγματοποιήσει ανασκόπηση της προόδου που θα έχει επιτευχθεί όσον αφορά την επίτευξη των στόχων της στρατηγικής. Η ανασκόπηση αυτή θα περιλαμβάνει ιδίως αξιολόγηση της προόδου που έχει επιτευχθεί στον τομέα των πολιτικών πρόληψης της δημιουργίας αποβλήτων, στην εφαρμογή της έννοιας του κύκλου ζωής στη διαχείριση αποβλήτων – συμπεριλαμβανομένης της διαχείρισης βιολογικών αποβλήτων – και της μετάβασης προς μια Ευρωπαϊκή κοινωνία ανακύκλωσης – τα αποτελέσματα της ανασκόπησης θα ενσωματωθούν στην τελική αξιολόγηση του 6^{ου} ΠΔΠ.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι: Σημαντικότερες δράσεις

1. ΑΠΛΟΠΟΙΗΣΗ ΚΑΙ ΕΚΣΥΓΧΡΟΝΙΣΜΟΣ ΥΠΑΡΧΟΥΣΑΣ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑΣ

Ο ορισμός των αποβλήτων

Στην οδηγία-πλαίσιο για τα απόβλητα, αυτά ορίζονται ως τα προϊόντα ή τα υλικά που απορρίπτονται. Με βάση την εκτεταμένη διαβούλευση με τους εμπλεκόμενους φορείς η Επιτροπή κατέληξε στο συμπέρασμα ότι δεν υπάρχει ανάγκη ουσιαστικής τροποποίησης του ορισμού των αποβλήτων, αλλά ότι απαιτείται η αποσαφήνιση του πότε κάποιο απόβλητο παύει να είναι απόβλητο (και γίνεται νέα ή δευτερογενής πρώτη ύλη). Συνεπώς, προτείνεται τροποποίηση της οδηγίας με την οποία είναι δυνατή η καθιέρωση περιβαλλοντικών κριτηρίων με βάση την κατηγορία των αποβλήτων για τον καθορισμό του πότε κάποιο απόβλητο παύει να είναι απόβλητο. Αυτό είναι δυνατόν αφενός να βελτιώσει τις περιβαλλοντικές επιδόσεις των ανακυκλωμένων προϊόντων, με ενθάρρυνση των επιχειρήσεων να παράγουν ανακυκλωμένα προϊόντα, τα οποία να ικανοποιούν αυτά τα περιβαλλοντικά κριτήρια και αφετέρου να μειώσει τα μη αναγκαία βάρη για τις δραστηριότητες ανακύκλωσης χαμηλού κινδύνου. Επιπλέον, η Επιτροπή θα εκδώσει ανακοίνωση που θα περιλαμβάνει κατευθυντήριες γραμμές, με βάση την νομολογία του Δικαστηρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, και θα διαπραγματεύεται ζητήματα σχετικά με τα υποπροϊόντα στους συναφείς βιομηχανικούς τομείς όσον αφορά το κατά πόσον τα υποπροϊόντα πρέπει να θεωρούνται ως απόβλητα ή όχι, έτσι ώστε να αποσαφηνιστεί η νομική κατάσταση για τις επιχειρήσεις και τις αρμόδιες αρχές. Στο πλαίσιο της αναθεώρησης της παρούσας στρατηγικής το 2010 η Επιτροπή θα αξιολογήσει την αποτελεσματικότητα των κατευθυντηρίων γραμμών.

Ο σημερινός ορισμός των αποβλήτων δεν καθορίζει σαφή όρια για την περίπτωση που κάποιο απόβλητο έχει υποστεί επαρκή επεξεργασία και πρέπει να θεωρείται ως προϊόν. Αυτό είναι προβληματικό, καθώς δημιουργεί νομική αβεβαιότητα και διοικητικές δαπάνες για τις επιχειρήσεις και τις αρμόδιες αρχές. Μπορεί να οδηγήσει σε αποκλίνουσες απόψεις από το ένα κράτος μέλος στο άλλο και ακόμη από περιοχή σε περιοχή, γεγονός που δημιουργεί προβλήματα για την εσωτερική αγορά. Κι ακόμη, στην αγορά κυκλοφορούν ανακυκλωμένα υλικά κακής ποιότητας, με αποτέλεσμα δυσκολίες για τους πιθανούς αγοραστές αλλά και τους καθιερωμένους πωλητές.

Οι συζητήσεις με τους εμπλεκόμενους φορείς και με τα κράτη μέλη καθώς και η ανάλυση από την πλευρά της Επιτροπής αποκάλυψαν ότι αυτό το ζήτημα αφορά περιορισμένο σχετικά αριθμό κατηγοριών αποβλήτων. Αυτό σημαίνει ότι είναι δυνατόν να επιλεγούν οι κατηγορίες αποβλήτων εκείνες για τις οποίες πρέπει να καθιερωθούν κριτήρια με βάση τα πιθανά περιβαλλοντικά και οικονομικά οφέλη. Η πρώτη ομάδα κατηγοριών αποβλήτων που θα αντιμετωπιστούν με το σύστημα αυτό περιλαμβάνει την λιπασματοποίηση, τα ανακυκλωμένα αδρανή, και ανάλογα με το αποτέλεσμα μιας μελέτης για τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις που βρίσκεται σε εξέλιξη, τη χρήση στέατος ως καυσίμου.

Η Επιτροπή προτείνει το ζήτημα αυτό να αντιμετωπιστεί σε δύο φάσεις: πρώτον, να καθιερωθεί στο πλαίσιο της οδηγίας-πλαίσιο για τα απόβλητα η διαδικασία θέσπισης των κριτηρίων και δεύτερον να προταθούν συγκεκριμένες κατηγορίες αποβλήτων για το σύστημα αυτό, κατηγορίες που θα επιλεγούν με βάση τα περιβαλλοντικά και οικονομικά οφέλη. Η Επιτροπή θα διενεργήσει μελέτες και διαβουλεύσεις με τους εμπλεκόμενους φορείς πριν παρουσιάσει μια τέτοια πρόταση.

Η προσέγγιση αυτή πρέπει να οδηγήσει στα εξής αποτελέσματα:

- βελτιωμένες περιβαλλοντικές επιδόσεις των ανακυκλωμένων προϊόντων καθώς οι οικονομικοί φορείς θα επιδιώξουν να πετύχουν για το ανακυκλωμένο προϊόν τους το απαιτούμενο επίπεδο έτσι ώστε αυτό να μην θεωρείται απόβλητο,
- μεγαλύτερη βεβαιότητα και προβλεψιμότητα για τους αγοραστές ανακυκλωμένων προϊόντων ή υλικών,
- απλοποίηση του νομοθετικού πλαισίου για απόβλητα χαμηλού κινδύνου που χρησιμοποιούνται ως δευτερογενή υλικά.

Μια προϋπόθεση για την εφαρμογή της παραπάνω προσέγγισης είναι η θέσπιση περιβαλλοντικών κριτηρίων υψηλού επιπέδου για τον περιορισμό των περιβαλλοντικών κινδύνων. Εκτός από τα περιβαλλοντικά κριτήρια θα απαιτηθεί επίσης ο καθορισμός κριτηρίων καταλληλότητας χρήσης για να εξασφαλιστεί ότι για τα ανακυκλωμένα προϊόντα μπορεί να βρεθεί βιώσιμη αγορά. Αυτά τα κριτήρια καταλληλότητας προς χρήση, μπορεί να προκύψουν από υφιστάμενα πρότυπα CEN ή από άλλες παρόμοιες πηγές.

Κατά την επιλογή των κατηγοριών αποβλήτων και την κατάρτιση των κριτηρίων θα εξετασθούν πολυάριθμοι παράγοντες. Αυτοί θα περιλαμβάνουν ιδίως τον κίνδυνο το ανακυκλωμένο προϊόν να χρησιμοποιηθεί κατά ακατάλληλο τρόπο, ή να μεταφερθεί εκτός της ΕΕ για παράνομη χρήση, ή να έχει με κάποιον άλλο τρόπο επιπτώσεις στο περιβάλλον, οι οποίες θα είχαν αποφευχθεί αν είχε χαρακτηριστεί ως απόβλητο. Ένας άλλος παράγοντας είναι η ύπαρξη βιώσιμης αγοράς για το υπό εξέταση ανακυκλωμένο προϊόν. Η Επιτροπή θα σταθμίσει αυτούς τους παράγοντες όταν θα προτείνει κατηγορίες αποβλήτων και κριτήρια.

Ο ορισμός των δραστηριοτήτων ανάκτησης και διάθεσης

Το κυριότερο σημερινό πρόβλημα με τους ορισμούς της ανάκτησης και της διάθεσης στην οδηγία-πλαίσιο για τα απόβλητα είναι ότι χρησιμοποιούνται για διάφορους σκοπούς. Στις οδηγίες ανακύκλωσης χρησιμοποιούνται για τον καθορισμό στόχων και στον κανονισμό για την μεταφορά αποβλήτων χρησιμοποιούνται για τον καθορισμό του κατά πόσο εφαρμόζονται στις μεταφορές αποβλήτων οι κανόνες της εσωτερικής αγοράς.

Ιδανικά, πρέπει να χρησιμοποιούνται μόνον για τον καθορισμό στόχων και για τις μεταφορές αποβλήτων να χρησιμοποιείται ένα απλούστερο σύστημα. Ωστόσο, επειδή υπάρχουν κενά στα υπάρχοντα ευρωπαϊκά πρότυπα διαχείρισης αποβλήτων και λόγω της ανάγκης να προσαρμοστούν οι δομές και οι πολιτικές διαχείρισης των αποβλήτων, είναι πολύ νωρίς για μια τέτοια αλλαγή στην νομοθεσία περί αποβλήτων.

Οι ορισμοί που περιλαμβάνονται στην σημερινή νομοθεσία, όπως αυτή έχει ερμηνευθεί από το Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, δεν προωθεί τις βέλτιστες περιβαλλοντικές πρακτικές, για παράδειγμα όσον αφορά την ανάκτηση ενέργειας από απόβλητα σε εγκαταστάσεις αποτέφρωσης αστικών αποβλήτων. Η Επιτροπή θεωρεί ότι απαιτείται περαιτέρω ορισμός και προτείνει συνεπώς τροποποίηση της οδηγίας-πλαίσιο για τα απόβλητα με τον οποίο ο ορισμός της ανάκτησης θα στηριχτεί στην έννοια της υποκατάστασης πόρων στην οικονομία και όχι στη συγκεκριμένη εγκατάσταση. Επιπλέον, η τροποποίηση θα καταστήσει δυνατή την αντιμετώπιση των περιβαλλοντικών ζητημάτων που θέτουν οι νέες τεχνολογίες και πρακτικές, μέσω διαδικασίας επιτροπολογίας, ανάλογα με την περίπτωση .

Η Επιτροπή προτείνει να αρχίσει η εισαγωγή της χρήσης κατωφλίων απόδοσης για τον χαρακτηρισμό της επεξεργασίας των αποβλήτων σε εγκαταστάσεις αποτέφρωσης αστικών αποβλήτων ως ανάκτησης ή ως διάθεσης. Με την σημερινή νομολογία του Δικαστηρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων η συντριπτική πλειοψηφία των εγκαταστάσεων αποτέφρωσης αστικών αποβλήτων ταξινομούνται ως εγκαταστάσεις διάθεσης. Αυτή η ταξινόμηση μπορεί να έχει αρνητικές επιπτώσεις και να οδηγήσει σε υποβάθμιση του περιβάλλοντος. Για παράδειγμα η αποτέφρωση με ανάκτηση ενέργειας θεωρείται συνήθως ως μέσον εκτροπής βιοαποδομήσιμων αστικών αποβλήτων από τους χώρους υγειονομικής ταφής. Ωστόσο, υπάρχουν σκέψεις ότι αν η αποτέφρωση ενταχθεί στην ίδια κατηγορία με την υγειονομική ταφή, ορισμένες τοπικές αρχές ίσως να μπου στον πειρασμό να επιλέξουν την φθηνότερη εναλλακτική επιλογή (υγειονομική ταφή), κάτι που με τη σειρά του θα υποβαθμίσει το περιβάλλον. Επιπλέον, για τις εγκαταστάσεις αποτέφρωσης αστικών αποβλήτων με υψηλή ενεργειακή απόδοση εισάγεται αρνητική διάκριση σε σχέση με τις εγκαταστάσεις συναποτέφρωσης με παρόμοια ενεργειακή απόδοση αλλά λιγότερο αυστηρούς ελέγχους των εκπομπών.

Ένας ορισμός της ανάκτησης που λαμβάνει υπόψη του το γεγονός ότι η ενέργεια που παράγεται σε μια εγκατάσταση αποτέφρωσης αστικών αποβλήτων υποκαθιστά την χρήση πόρων σε άλλους σταθμούς ηλεκτροπαραγωγής, θα αντανάκλα καλύτερα το περιβαλλοντικό όφελος της αποτέφρωσης. Ωστόσο, η ενεργειακή απόδοση των εγκαταστάσεων αποτέφρωσης αστικών αποβλήτων μπορεί να κυμαίνεται δραματικά. Για χαμηλές ενεργειακές αποδόσεις η αποτέφρωση ίσως να μην είναι πιο ευνοϊκή από την υγειονομική ταφή. Για υψηλές ενεργειακές αποδόσεις η αποτέφρωση μπορεί να είναι το ίδιο καλή με την μηχανική ανακύκλωση ή την λιπασματοποίηση ορισμένων κατηγοριών αποβλήτων.

Η αξιολόγηση των επιπτώσεων δείχνει ότι η εφαρμογή του κατωφλίου ενεργειακής απόδοσης για τις εγκαταστάσεις αποτέφρωσης αστικών αποβλήτων μπορεί να έχει ως αποτέλεσμα οικονομικά και περιβαλλοντικά οφέλη. Ο καθορισμός του κατωφλίου με αναφορά στις επιδόσεις εγκατάστασης βέλτιστης διαθέσιμης τεχνικής πρέπει να διευκολύνει την επίτευξη των στόχων που αφορούν την εκτροπή των αποβλήτων από την υγειονομική ταφή.

Η Επιτροπή προτείνει τροποποίηση της οδηγίας-πλαίσιο για τα απόβλητα έτσι ώστε να συμπεριλάβει κατώφλι ενεργειακής απόδοσης πάνω από το οποίο η αποτέφρωση αστικών αποβλήτων θα θεωρείται διαδικασία ανάκτησης. Το κατώφλι ρυθμίζεται από τις βέλτιστες διαθέσιμες τεχνικές και λαμβάνει υπόψη τη σύσταση του εγγράφου αναφοράς βέλτιστων διαθέσιμων τεχνικών σχετικά με την αποτέφρωση αποβλήτων για χρήση συντελεστή ισοδυναμίας 2,6 για τη σύγκριση ενέργειας υπό τη μορφή ηλεκτρισμού με ενέργεια υπό τη μορφή θερμότητας, δηλ. 1 kWh ηλεκτρισμού ισοδυναμεί με 2,6 kWh θερμότητας, και συντελεστή 1,1 για κοινοτική θέρμανση.

Η πρόταση αυτή θα προωθήσει την εκτροπή από την υγειονομική ταφή και την χρήση των βέλτιστων διαθέσιμων τεχνικών για την ανάκτηση ενέργειας από απόβλητα που καίγονται σε εγκαταστάσεις αποτέφρωσης αστικών αποβλήτων. Θα επιτρέψει επίσης την συνεχή βελτίωση των περιβαλλοντικών επιδόσεων αυτής της ανάκτησης ενέργειας καθώς το κατώφλι απόδοσης θα αναθεωρείται τακτικά για να αντανάκλα την τεχνολογική πρόοδο.

Η αποσαφήνιση των ορισμών πρέπει να διευκολύνει την λειτουργία μιας εσωτερικής αγοράς για την ανακύκλωση, η οποία θα εφαρμόζει υψηλότερα περιβαλλοντικά πρότυπα. Ταυτόχρονα, απαιτείται να συνεχιστεί η παρακολούθηση της κατάστασης.

Άλλο παράδειγμα του τύπου των ζητημάτων που είναι δυνατόν να αντιμετωπιστούν με το σύστημα αυτό είναι οι περιπτώσεις στις οποίες η χρήση απόβλητων υλικών για την δημιουργία χώρων υγειονομικής ταφής μπορεί να θεωρηθεί ως διαδικασία ανάκτησης.

Ο ορισμός της ανακύκλωσης

Στην οδηγία-πλαίσιο για τα απόβλητα απαιτείται η εισαγωγή ορισμού της ανακύκλωσης που θα χρησιμεύσει ως οδηγός για τον καθορισμό πολιτικών και στόχων ανακύκλωσης.

Άλλα μέτρα απλοποίησης

Με στόχο την καλύτερη νομοθεσία:

- Οι αλληλοεπικαλύψεις μεταξύ των διαδικασιών αδειοδότησης που καθορίζονται στην οδηγία-πλαίσιο για τα απόβλητα και στην οδηγία για την ολοκληρωμένη πρόληψη και έλεγχο της ρύπανσης (ΟΠΕΡ) θα καταργηθούν, με την ένδειξη ότι αν διατίθεται άδεια ΟΠΕΡ, δεν απαιτείται πρόσθετη άδεια για απόβλητα.
- Η οδηγία 91/689/ΕΟΚ για τα επικίνδυνα απόβλητα θα συγχωνευθεί με την οδηγία-πλαίσιο για τα απόβλητα, με στόχο την αποσαφήνιση και την εξάλειψη των αλληλοεπικαλύψεων και των παρωχημένων διατάξεων.
- Το 2006 η Επιτροπή θα προτείνει ενοποίηση των τριών οδηγιών για τα απόβλητα της βιομηχανίας διοξειδίου του τιτανίου με εκσυγχρονισμό των διατάξεων και κατάργηση παρωχημένων διατάξεων.

Η Επιτροπή θα λάβει υπόψη της την καλύτερη νομοθεσία στις αναθεωρήσεις των οδηγιών για τα απόβλητα που εντάσσονται στο δίκαιο της ΕΕ για τα απόβλητα π.χ. όσον αφορά τις οδηγίες για την αποτέφρωση, τα οχήματα στο τέλος του κύκλου ζωής, τους χώρους υγειονομικής ταφής, τα απόβλητα από ηλεκτρικές και ηλεκτρονικές συσκευές, και τον περιορισμό ορισμένων επικίνδυνων ουσιών, και στο πλαίσιο μιας συστηματικής αναθεώρησης της νομοθεσίας της ΕΕ για τα απόβλητα θα προτείνει τροποποιήσεις της υπάρχουσας νομοθεσίας της ΕΕ ανάλογα με τις ανάγκες.

2. ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΤΗΣ ΕΝΝΟΙΑΣ ΤΟΥ ΚΥΚΛΟΥ ΖΩΗΣ ΣΤΗΝ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΓΙΑ ΤΑ ΑΠΟΒΛΗΤΑ

Τα περιβαλλοντικά οφέλη της πολιτικής των αποβλήτων είναι πολύπλοκα γιατί προκύπτουν σε διάφορα στάδια του κύκλου ζωής και υπό διάφορες μορφές και κατά συνέπεια μπορεί να είναι δύσκολο να ποσοτικοποιηθούν ή να συγκριθούν. Όμως είναι σαφές πως η πολιτική στον τομέα των αποβλήτων πρέπει να συμβάλλει στην ελαχιστοποίηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων σε ολόκληρο τον κύκλο ζωής των πόρων. Σε πολλές περιπτώσεις αυτό σημαίνει την χρήση μόνο κοινής λογικής για να εξεταστεί η ευρύτερη εικόνα, αλλά σε ορισμένες περιπτώσεις θα μπορούσε επίσης να σημαίνει την χρήση εργαλείων αξιολόγησης όπως οι αξιολογήσεις με βάση τον κύκλο ζωής.

Η Επιτροπή προτείνει την αποσαφήνιση των στόχων της πολιτικής αποβλήτων στο πλαίσιο της οδηγίας-πλαίσιο για τα απόβλητα, έτσι ώστε να εφαρμοστεί ρητά η έννοια του κύκλου ζωής. Η πολιτικής της ΕΕ για τα απόβλητα πρέπει να αποβλέπει στη μείωση των αρνητικών περιβαλλοντικών επιπτώσεων της παραγωγής και διαχείρισης των αποβλήτων και στη συμβολή σε μια γενική μείωση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων της χρήσης των πόρων.

3. ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΗΣ ΒΑΣΗΣ ΤΩΝ ΓΝΩΣΕΩΝ

Η προσέγγιση με βάση τον κύκλο ζωής απαιτεί καλύτερες γνώσεις για τις επιπτώσεις από την χρήση των πόρων, την παραγωγή και διαχείριση αποβλήτων και συστηματικότερες προβλέψεις και μοντελοποιήσεις.

Αυτό θα εξασφαλιστεί κυρίως μέσω του μηχανισμού που περιγράφεται στην θεματική στρατηγική για τους πόρους και μέσω πρωτοβουλιών που αναλαμβάνονται στο πλαίσιο της ολοκληρωμένης πολιτικής προϊόντων. Επιπλέον, ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός Περιβάλλοντος, η Ευρωπαϊκή Στατιστική Υπηρεσία και το Κοινό Κέντρο Ερευνών θα συνεχίσουν να παίζουν ρόλο στην δημιουργία εύρωστης βάσης επιστημονικών και οικονομικών πληροφοριών για την πολιτική στον τομέα των αποβλήτων.

Ένα άλλο σημαντικό βήμα θα είναι ο καθορισμός, σε συνεργασία με την επιστημονική κοινότητα και τους εμπλεκόμενους φορείς, βασικών κατευθυντηρίων γραμμών έτσι ώστε να διευκολυνθεί η χρήση των εργαλείων με βάση τον κύκλο ζωής στην διαμόρφωση της πολιτικής για τα απόβλητα, με συμφωνημένη προσέγγιση και μεθοδολογία. Στόχος είναι να γίνει ευκολότερη η χρήση των εργαλείων αυτών στο πλαίσιο αποφάσεων πολιτικής από το τοπικό μέχρι το ευρωπαϊκό επίπεδο.

4. ΠΡΟΛΗΨΗ ΤΗΣ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑΣ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ

Οι δυνατότητες πρόληψης της δημιουργίας αποβλήτων εξαρτώνται από σειρά παραγόντων – οικονομική ανάπτυξη, έκταση στην οποία οι επιχειρήσεις έχουν ήδη υιοθετήσει βέλτιστες πρακτικές για τη μείωση των αποβλήτων, κλπ. Η πρόληψη μπορεί να επιτευχθεί μόνον αν επηρεαστούν οι πρακτικές αποφάσεις που λαμβάνονται κατά τα διάφορα στάδια του κύκλου ζωής: πώς σχεδιάζεται το προϊόν, πώς παράγεται, πώς διατίθεται στον καταναλωτή και πώς χρησιμοποιείται τελικά. Η παραγωγή αστικών αποβλήτων επηρεάζεται επίσης από την συμπεριφορά των καταναλωτών η οποία σχετίζεται με την κοινωνική δομή, το ατομικό εισόδημα και της κοινωνικής ευμάρειας.

Στην παρούσα στρατηγική δεν καθορίζονται στόχοι πρόληψης της δημιουργίας αποβλήτων για την ΕΕ καθώς κάτι τέτοιο δεν θα ήταν ο αποτελεσματικότερος και οικολογικά αποδοτικότερος τρόπος προώθησης της πρόληψης της δημιουργίας αποβλήτων. Αυτό οφείλεται στο ότι οι στόχοι αυτοί δεν καλύπτουν την πολυπλοκότητα των περιβαλλοντικών επιπτώσεων: το βάρος των αποβλήτων μπορεί να μειωθεί αλλά οι περιβαλλοντικές επιπτώσεις να αυξηθούν, ενώ μικρές μειώσεις του βάρους είναι δυνατόν να επιφέρουν μεγάλες μειώσεις των περιβαλλοντικών επιπτώσεων. Επιπλέον οι πολιτικές πρόληψης πρέπει να λαμβάνουν υπόψη τα εθνικά χαρακτηριστικά παραγωγής και κατανάλωσης, τις προβλεπόμενες τάσεις και τις σχέσεις τους με την οικονομική ανάπτυξη.

Η παρούσα στρατηγική καθορίζει συντονισμένη προσέγγιση για την πρόληψη της δημιουργίας αποβλήτων, η οποία θα εστιάσει τις πολιτικές πρόληψης στη μείωση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων και θα καθορίσει πλαίσιο για συγκεκριμένες εθνικές πολιτικές. Οι δράσεις για την πρόληψη της δημιουργίας αποβλήτων πρέπει να αναλαμβάνονται σε όλα τα επίπεδα διακυβέρνησης. Σε ευρωπαϊκό επίπεδο η οδηγία για την ολοκληρωμένη πρόληψη και έλεγχο της ρύπανσης (ΟΠΕΡ) και η ολοκληρωμένη πολιτική προϊόντων μπορούν να συμβάλλουν αποφασιστικά στην πρόληψη της δημιουργίας αποβλήτων. Τα έγγραφα αναφοράς για τις βέλτιστες διαθέσιμες τεχνικές, που καταρτίστηκαν στο πλαίσιο της ΟΠΕΡ, παρέχουν χρήσιμες πληροφορίες για την πρόληψη της δημιουργίας αποβλήτων. Οι πλευρές

αυτές των παραπάνω εγγράφων αναφοράς πρέπει να ενισχυθούν και τα κράτη μέλη, η βιομηχανία και άλλοι εμπλεκόμενοι φορείς πρέπει να ανταλλάσσουν πληροφορίες για τις βέλτιστες πρακτικές σε τακτικότερη βάση. Τέλος η Επιτροπή προτίθεται να επαναφέρει εκ νέου το ζήτημα της ανάπτυξης πλαισίου για τις πρωτοβουλίες οικολογικού σχεδιασμού στο πλαίσιο της ολοκληρωμένης πολιτικής προϊόντων.

Όμως, τα περισσότερα μέτρα πρόληψης θα πρέπει να αναληφθούν σε εθνικό, περιφερειακό ή τοπικό επίπεδο. Θα μπορούσαν επίσης να συμπεριλάβουν και στόχους πρόληψης της δημιουργίας αποβλήτων. Η οδηγία-πλαίσιο για τα απόβλητα θα τροποποιηθεί έτσι ώστε να αποσαφηνιστεί η υποχρέωση των κρατών μελών να καταρτίσουν δημόσια διαθέσιμα προγράμματα πρόληψης της δημιουργίας αποβλήτων, στο πλαίσιο της αειφόρου παραγωγής και κατανάλωσης.

5. ΠΡΟΣ ΜΙΑ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΚΟΙΝΩΝΙΑ ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΗΣ

Δεδομένου ότι οι πόροι που διατίθενται στην αγορά θα μετατραπούν αργά ή γρήγορα σε απόβλητα και όλες οι παραγωγικές δραστηριότητες παράγουν κάποια μορφή αποβλήτων, απαιτούνται μέτρα για επανένταξη των αποβλήτων στον οικονομικό κύκλο. Ο κλάδος της ανακύκλωσης απαιτεί κανονιστικό περιβάλλον που θα ενθαρρύνει τις δραστηριότητες ανακύκλωσης.

Η σημερινή τάση είναι να αυξάνονται οι έλεγχοι και οι περιορισμοί όσον αφορά τις μεταφορές αποβλήτων εντός της εσωτερικής αγοράς. Αυτό δεν θα βελτιώσει σημαντικά την κατάσταση του περιβάλλοντος και μπορεί να οδηγήσει σε λεπτομερή νομοθεσία και μικρο-διαχείριση των αποβλήτων σε εθνικό και περιφερειακό επίπεδο. Κάτι τέτοιο θα μπορούσε πιθανόν να μειώσει τη διαθεσιμότητα ανακυκλωμένων αποβλήτων για την βιομηχανία της ΕΕ, ιδίως στα μικρά κράτη μέλη. Για να αντιμετωπιστεί η τάση αυτή απαιτούνται συνθήκες ισότιμου ανταγωνισμού για τις δραστηριότητες ανακύκλωσης σε ολόκληρη την ΕΕ. Η ίδια η ανακύκλωση πρέπει να είναι περιβαλλοντικά σωστή και αυτό απαιτεί την καθιέρωση προτύπων.

Παρόλο που σε ορισμένες περιπτώσεις οι δυνάμεις της αγοράς έχουν προωθήσει την ανάπτυξη της ανακύκλωσης, η αγορά δείχνει ότι υπάρχει τάση τα απόβλητα να ωθούνται μάλλον προς την διάθεση. Απαιτούνται συνεπώς κίνητρα για την ανακύκλωση και την ανάκτηση των αποβλήτων. Στον τομέα αυτό, υψηλό δυναμικό παρουσιάζουν τα οικονομικά μέσα και οι εθνικοί φόροι για την υγειονομική ταφή.

Συνθήκες ισότιμου ανταγωνισμού για την ανακύκλωση

Η συγκρότηση μιας εσωτερικής αγοράς για την ανακύκλωση, με την εφαρμογή υψηλών περιβαλλοντικών προτύπων θα είχε το πλεονέκτημα εξάπλωσης των καλών πρακτικών σε ολόκληρη την ΕΕ και θα υποβοηθούσε επίσης την βιομηχανία ανακύκλωσης επιτρέποντας της να επωφεληθεί από την εσωτερική αγορά.

Σειρά μέτρων θα συμπληρώσουν την υπάρχουσα νομοθεσία και θα επιτρέψουν στην ΕΕ να καλύψει το κενό όσον αφορά τα πρότυπα στον τομέα των αποβλήτων. Αυτά περιλαμβάνουν τα εξής :

- Καθιέρωση κριτηρίων απόδοσης για επιλεγμένες διαδικασίες ανάκτησης με βάση την οδηγία-πλαίσιο για τα απόβλητα και κατάρτιση κατευθυντηρίων γραμμών για

την εφαρμογή ορισμένων διατάξεων του κανονισμού μεταφοράς αποβλήτων για την καταπολέμηση της εικονικής ανάκτησης.

- Διάδοση των καλών πρακτικών μέσω ελάχιστων προτύπων της οδηγίας-πλαίσιο για τα απόβλητα για συναφείς διαδικασίες ανάκτησης και μελλοντική επέκταση του πεδίου εφαρμογής της οδηγίας ΟΠΑΡ σε επιλεγμένες δραστηριότητες διαχείρισης αποβλήτων.
- Προσθήκη νέας διάταξης στην οδηγία-πλαίσιο για τα απόβλητα, που θα επιτρέπει την θέσπιση περιβαλλοντικών κριτηρίων για συγκεκριμένες κατηγορίες αποβλήτων έτσι ώστε να προσδιορίζεται τότε παύουν να emπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της νομοθεσίας περί αποβλήτων και πρέπει να θεωρούνται πλέον ως προϊόντα.

Βελτιωμένη ανταλλαγή πληροφοριών σχετικά με τους εθνικούς φόρους διάθεσης

Υφίσταται ευρεία συμφωνία για το ότι οι φόροι διάθεσης είναι αποτελεσματικοί από πλευράς κόστους και ότι μπορούν να βελτιώσουν εντυπωσιακά την διαχείριση των αποβλήτων. Επιπλέον η ύπαρξη μεγάλων διαφορών στους φόρους διάθεσης μεταξύ των κρατών μελών μπορεί να οδηγήσει σε άχρηστες μεταφορές αποβλήτων και να επηρεάσει τον ανταγωνισμό μεταξύ επιχειρήσεων διαχείρισης αποβλήτων σε διαφορετικά κράτη μέλη.

Λόγω της περιορισμένης προοπτικής για την επίτευξη συμφωνίας όσον αφορά τη δράση στον τομέα αυτό στο επίπεδο της ΕΕ, ως ένα πρώτο βήμα θα μπορούσαν τα κράτη μέλη να ενθαρρυνθούν να χρησιμοποιήσουν αυτόν τον τύπο οικονομικού μέσου σε εθνικό επίπεδο. Η Επιτροπή προτρέπει τα κράτη μέλη να ανταλλάσσουν πληροφορίες σχετικά με τις προσεγγίσεις που έχουν υιοθετήσει όσον αφορά τα τέλη διάθεσης τηρώντας ταυτόχρονα πλήρως ενήμερη την Επιτροπή.

Νέοι τρόποι προώθησης της ανακύκλωσης

Οι οδηγίες ανακύκλωσης που έχουν εκδοθεί κατά την περασμένη δεκαετία διευκολύνουν την δημιουργία και χρηματοδότηση της υποδομής ανακύκλωσης για μεγάλες κατηγορίες αποβλήτων. Ωστόσο, είναι δύσκολο να αιτιολογηθεί αυτή η προσέγγιση σε νέες κατηγορίες αποβλήτων. Για μικρότερες κατηγορίες αποβλήτων ή κατηγορίες αποβλήτων με λιγότερες περιβαλλοντικές επιπτώσεις, μια τέτοια προσέγγιση θα δημιουργούσε μεγάλα διοικητικά βάρη σε σύγκριση με τα αποκομιζόμενα περιβαλλοντικά οφέλη.

Ωστόσο, αν η οργάνωση και η προώθηση της ανακύκλωσης όλων των κατηγοριών αποβλήτων αφεθεί στην αγορά δεν θα γίνει δυνατόν να αποκομιστούν τα πλήρη περιβαλλοντικά οφέλη που είναι δυνατόν να δώσει η ανακύκλωση. Παρόλο που η σημερινή προτεραιότητα είναι η εξασφάλιση της πλήρους εφαρμογής των οδηγιών της ΕΕ για την ανακύκλωση, αυτό που απαιτείται για το μέλλον είναι μια συμπληρωματική προσέγγιση που θα είναι ταυτόχρονα πιο ευέλικτη και ευρύτερη όσον αφορά την κάλυψη. Στο πλαίσιο της αναθεώρησης της παρούσας στρατηγικής θα αξιολογηθεί η ανάγκη για περαιτέρω μέτρα προώθησης της ανακύκλωσης. Θα εξετασθεί ιδίως, η υιοθέτηση μιας προσέγγισης που θα στηρίζεται περισσότερο στα υλικά, πιθανώς με την υπευθυνοποίηση των παραγωγών. Αυτό θα περιλαμβάνει την αξιολόγηση του κατά πόσο η αγορά είναι πιθανόν να οδηγήσει από μόνη της την ανάπτυξη της ανακύκλωσης ενός δεδομένου υλικού με επαρκή τρόπο ή αν χρειάζονται μέτρα για να υπερνικηθούν τα εμπόδια που αντιμετωπίζει η ανακύκλωση. Στο πλαίσιο αυτό, μπορεί να εξετασθεί ευρεία δέσμη μέτρων, και η έννοια του κύκλου ζωής θα

συμβάλει στην επίτευξη του περιβαλλοντικού οφέλους της ανακύκλωσης με το χαμηλότερο δυνατό κόστος.

Στόχοι ανακύκλωσης

Οι στόχοι ανακύκλωσης και ανάκτησης χρησιμοποιούνται σε αρκετές οδηγίες της ΕΕ στον τομέα των αποβλήτων. Η πρόσφατη αναθεώρηση των στόχων ανακύκλωσης και ανάκτησης στο πλαίσιο της οδηγίας για τις συσκευασίες και τα απορρίμματα συσκευασίας έδειξε την σημασία του καθορισμού στόχων στα κατάλληλα επίπεδα κατ' αναλογία με το πεδίο εφαρμογής του ορισμού και λαμβανομένων υπόψη των ιδιοτήτων κάθε υλικού. Χωρίς μια τέτοια ανάλυση, υπάρχει κίνδυνος να οριστούν στόχοι οι οποίοι προωθούν διαδικασίες με μικρό ή καθόλου περιβαλλοντικό όφελος ή οι οποίοι δεν προωθούν τεχνολογίες που θα μπορούσαν να εξασφαλίσουν μεγάλα περιβαλλοντικά οφέλη αλλά δυσκολεύονται να καθιερωθούν στην αγορά.

Εξαιτίας αυτών των πολύπλοκων στοιχείων, το επίπεδο των στόχων πρέπει να καθορίζεται λαμβανομένου υπόψη του πεδίου εφαρμογής του ορισμού της ανακύκλωσης για τα διάφορα υλικά όπως συμβαίνει ήδη στο πλαίσιο της αναθεώρησης των στόχων της οδηγίας για τις συσκευασίες και πρέπει επίσης να λαμβάνει υπόψη τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά κάθε υλικού. Οι μελλοντικές προτάσεις για νέους ή αναθεωρημένους στόχους ανακύκλωσης ή ανάκτησης θα πρέπει να βελτιστοποιούν την αποδοτικότητα της ανακύκλωσης και της ανάκτησης και να αποφεύγουν την προώθηση ακατάλληλων τεχνολογιών για συγκεκριμένα υλικά.

Διαχείριση βιολογικών αποβλήτων

Οι κύριες αρνητικές επιπτώσεις των βιολογικών αποβλήτων επέρχονται όταν αυτά υφίστανται υγειονομική ταφή. Από αυτήν παράγεται μεθάνιο, ένα αέριο θερμοκηπίου που είναι 21 φορές ισχυρότερο από το διοξείδιο του άνθρακα. Για να αντιμετωπιστεί αυτός ο περιβαλλοντικός κίνδυνος, η οδηγία 1999/31/ΕΚ για την υγειονομική ταφή των αποβλήτων προβλέπει τη μείωση κατά τα δύο τρίτα των βιοαποδομήσιμων αστικών αποβλήτων που καταλήγουν σε χώρους υγειονομικής ταφής και απαιτεί από τα κράτη μέλη να καταρτίσουν και να αναθεωρούν τακτικά εθνικές στρατηγικές για την διαχείριση των αποβλήτων που δεν υφίστανται πλέον υγειονομική ταφή. Η πλήρης εφαρμογή αυτής της υποχρέωσης θα συμβάλλει σημαντικά στη μείωση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων των βιολογικών αποβλήτων, ιδίως από πλευράς εκπομπών αερίων θερμοκηπίου.

Ωστόσο η έκθεση της Επιτροπής σχετικά με τις εθνικές στρατηγικές κατέληξε στο συμπέρασμα πως «Μετά από ανάλυση των στρατηγικών, δεν είναι σαφές κατά πόσον θα επιτευχθούν οι στόχοι περιορισμού της υγειονομικής ταφής στα κράτη μέλη όπου αυτοί δεν έχουν ήδη επιτευχθεί. Φαίνεται ότι θα χρειαστούν πρόσθετες προσπάθειες επίτευξης των στόχων. Η Επιτροπή θα παρακολουθήσει εκ του σύνεγγυς την επίτευξη του στόχου του 2006 και θα λάβει όλα τα κατάλληλα μέτρα για την εξασφάλιση της ορθής εφαρμογής της οδηγίας³.

Δεν υφίσταται μοναδική και περιβαλλοντικά βέλτιστη εναλλακτική επιλογή για την διαχείριση των βιολογικών αποβλήτων τα οποία δεν υφίστανται υγειονομική ταφή. Το

³ COM(2005) 105 - Έκθεση της Επιτροπής προς το Συμβούλιο και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο σχετικά με τις εθνικές στρατηγικές για τον περιορισμό των βιοαποδομήσιμων αποβλήτων που κατευθύνονται σε χώρους υγειονομικής ταφής δυνάμει του άρθρου 5 παράγραφος 1 της οδηγίας 1999/31/ΕΚ περί υγειονομικής ταφής των αποβλήτων.

περιβαλλοντικό ισοζύγιο των διάφορων εναλλακτικών επιλογών που διατίθενται για την διαχείριση των εν λόγω αποβλήτων εξαρτάται από σειρά τοπικών παραγόντων, τα οποία μεταξύ άλλων περιλαμβάνουν, τα συστήματα συλλογής, τη σύσταση και την ποιότητα των αποβλήτων, τις κλιματικές συνθήκες, τις επιπτώσεις στις κλιματικές αλλαγές, την δυνατότητα που έχει η λιπασματοποίηση να καταπολεμήσει την υποβάθμιση του εδάφους και άλλες κατηγορίες περιβαλλοντικών επιπτώσεων. Κατά συνέπεια οι στρατηγικές για την διαχείριση των αποβλήτων αυτών πρέπει να καθοριστούν από τα κράτη μέλη με χρήση της έννοιας του κύκλου ζωής.

Η Επιτροπή θα συντάξει κατευθυντήριες γραμμές για την εφαρμογή της έννοιας του κύκλου ζωής στη διαχείριση των βιολογικών αποβλήτων και θα τις κοινοποιήσει στα κράτη μέλη καλώντας τα να επανεξετάσουν τις εθνικές τους στρατηγικές. Οι εν λόγω κατευθυντήριες γραμμές θα βοηθήσουν επίσης τις τοπικές και περιφερειακές αρχές, που είναι γενικά υπεύθυνες για την κατάρτιση των σχεδίων διαχείρισης των αστικών αποβλήτων.

Στο επίπεδο της ΕΕ θα πρέπει επίσης να αντιμετωπιστούν ζητήματα που αφορούν τα πρότυπα για τα απόβλητα. Τα κριτήρια ποιότητας για την λιπασματοποίηση θα εκδοθούν με βάση την διάταξη για τον αποχαρακτηρισμό των αποβλήτων που προτείνεται στο πλαίσιο της οδηγίας-πλαίσιο για τα απόβλητα και η Επιτροπή θα προτείνει όπως η βιολογική επεξεργασία των αποβλήτων να ενταχθεί στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας ΟΠΑΡ όταν αυτή αναθεωρηθεί.

Η οδηγία 86/278/ΕΟΚ σχετικά με την προστασία του περιβάλλοντος και ιδίως του εδάφους κατά τη χρησιμοποίηση της ιλύος καθαρισμού λυμάτων στη γεωργία θα αναθεωρηθεί με στόχο τα πρότυπα ποιότητας με βάση τα οποία επιτρέπεται η χρήση αυτή να γίνουν αυστηρότερα μετά την έκδοση της θεματικής στρατηγικής για το έδαφος και των συναφών μέτρων.

Η αναθεώρηση της στρατηγικής θα καλύψει ιδίως την πρόοδο που έχει επιτευχθεί στη διαχείριση των βιολογικών αποβλήτων και θα αξιολογήσει την ανάγκη για περαιτέρω μέτρα.

Διαχείριση απόβλητων ορυκτελαίων

Η έννοια του κύκλου ζωής έχει εφαρμοστεί στην νομοθεσία για τα χρησιμοποιημένα (απόβλητα) ορυκτέλαια (οδηγία 75/439/ΕΟΚ).

Η οδηγία αυτή ρυθμίζει την διάθεση απόβλητων ορυκτελαίων και καθορίζει την αναγέννησή τους. Η νομοθεσία δεν έχει εφαρμοστεί σωστά, και έχουν κατατεθεί αρκετές προσφυγές στο Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, το οποίο και έχει λάβει αποφάσεις κατά πέντε κρατών μελών. Πρόσφατες αναλύσεις με βάση την έννοια του κύκλου ζωής έχουν δείξει ότι η προτεραιότητα που δίδεται στην αναγέννηση των απόβλητων ορυκτελαίων σε σχέση με την χρήση τους ως καυσίμων δεν δικαιολογείται από κανένα σαφές περιβαλλοντικό πλεονέκτημα. Επιπλέον το ποσοστό της συλλογής απόβλητων ορυκτελαίων παραμένει χαμηλό. Συνεπώς, ενώ η ακατάλληλη διάθεση απόβλητων ορυκτελαίων μπορεί να έχει σημαντικές αρνητικές επιπτώσεις και θα πρέπει να αποφεύγεται, η σημερινή νομοθεσία δεν επιτυγχάνει τα επιδιωκόμενα αποτελέσματα. Συνεπώς, θα καταργηθεί και θα αντικατασταθεί από νέα διάταξη στην οδηγία-πλαίσιο για τα απόβλητα, με την οποία θα διατηρηθεί η υποχρέωση των κρατών μελών να εξασφαλίζουν την συλλογή των απόβλητων ορυκτελαίων αλλά δεν θα αποδίδει προτεραιότητα στην αναγέννηση. Αυτό θα εξασφαλίσει ότι τα κράτη μέλη θα εφαρμόσουν πλήρως την υποχρέωση συλλογής που καλύπτει το ευρύτερο περιβαλλοντικό ζήτημα των απόβλητων ορυκτελαίων.

Τα επόμενα βήματα: Χρονοδιάγραμμα δράσεων σχετικά με την εφαρμογή της θεματικής στρατηγικής για την πρόληψη της δημιουργίας και την ανακύκλωση των αποβλήτων και άλλων μέτρων και δραστηριοτήτων που θα συμβάλλουν

Δράσεις που προτείνονται ή/και προγραμματίζονται στο πλαίσιο της θεματικής στρατηγικής για την πρόληψη της δημιουργίας και την ανακύκλωση των αποβλήτων	(γ) Χρονοδιάγραμμα
Πρόταση οδηγίας που τροποποιεί την οδηγία πλαίσιο για τα απόβλητα και καταργεί την οδηγία για τα χρησιμοποιημένα ορυκτέλαια	Προτείνεται μαζί με την παρούσα στρατηγική
Έκθεση για την εφαρμογή της οδηγίας 94/62/EK για τις συσκευασίες και τα απορρίμματα συσκευασίας	2006
Αναθεώρηση των στόχων που καθορίστηκαν με βάση την οδηγία 2000/53/EK για τα οχήματα στο τέλος του κύκλου ζωής τους	2006
Πρόταση οδηγίας με την οποία ενσωματώνονται σε μία οδηγία οι τρεις οδηγίες για τα απόβλητα από την βιομηχανία διοξειδίου του τιτανίου	2006
Δημοσίευση κατευθυντηρίων γραμμών με βάση τη νομολογία του Δικαστηρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, σχετικά με το ζήτημα του πότε τα υποπροϊόντα πρέπει ή όχι να θεωρούνται απόβλητα	2006
Δημοσίευση κατευθυντηρίων γραμμών για τα κράτη μέλη σχετικά με την εφαρμογή της έννοιας του κύκλου ζωής στην διαχείριση των βιοαποδομήσιμων αποβλήτων που δεν υποβάλλονται σε υγειονομική ταφή	2006
Βελτίωση της βάσης των γνώσεων σχετικά με τις επιπτώσεις της χρήσης των πόρων, της παραγωγής αποβλήτων και της διαχείρισης αποβλήτων και την συστηματικότερη πρόβλεψη και μοντελοποίηση.	Αρχίζει από το 2006
Πρόταση αποφασήσεως και επέκτασης του πεδίου εφαρμογής της οδηγίας ΟΠΑΡ σε πρόσθετες δραστηριότητες διαχείρισης αποβλήτων, συμπεριλαμβανομένης της βιολογικής επεξεργασίας για την ανάκτηση αποβλήτων και της προετοιμασία επικίνδυνων αποβλήτων για αποτέφρωση και των καταλοίπων αποτέφρωσης για ανάκτηση	2007 όταν η οδηγία ΟΠΑΡ θα υποστεί γενική αναθεώρηση
Πρόταση αναθεώρησης της οδηγίας 86/278/ΕΟΚ σχετικά με την προστασία του περιβάλλοντος και ιδίως του εδάφους κατά τη χρησιμοποίηση της ιλύος καθαρισμού λυμάτων στη γεωργία	2007
Δημοσίευση των βασικών κατευθυντήριων γραμμών για την εύκολη χρήση των εργαλείων με βάση τον κύκλο ζωής στην	2007

διαμόρφωση της πολιτικής για τα απόβλητα, με συμφωνημένη προσέγγιση και μεθοδολογία	
Δημοσίευση κατευθυντηρίων γραμμών σχετικά με ορισμένες διατάξεις του κανονισμού μεταφοράς αποβλήτων για την καταπολέμηση της εικονικής ανάκτησης	2007
Δημοσίευση κατευθυντηρίων γραμμών σχετικά με τα ελάχιστα περιβαλλοντικά πρότυπα για άδειες εγκαταστάσεων που δεν καλύπτονται από την οδηγία ΟΠΑΡ και σχετικά με τις βέλτιστες διαθέσιμες τεχνικές για την ανάμιξη επικίνδυνων αποβλήτων.	2007
Αξιολόγηση της κατάστασης και της ανάγκης για πρόσθετα μέτρα για την στήριξη της μετάβασης προς μια ευρωπαϊκή κοινωνία ανακύκλωσης	2007
Αναθεώρηση των στόχων με βάση την οδηγία 2002/96/ΕΚ για τα απόβλητα ηλεκτρικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού	2008
Έκδοση των πρώτων συλλογών προτύπων ποιότητας για τον καθορισμό του πότε ορισμένες κατηγορίες αποβλήτων παύουν να είναι απόβλητα, αρχής γενομένης με τα προϊόντα λιπασματοποίησης και τα ανακυκλωμένα αδρανή υλικά	2008 – εξαρτάται από την έναρξη ισχύος της αναθεωρημένης οδηγίας-πλαίσιο για τα απόβλητα

Άλλα μέτρα και δραστηριότητες που θα συμβάλλουν στην υλοποίηση της θεματικής στρατηγικής για την πρόληψη της δημιουργίας και την ανακύκλωση των αποβλήτων

Ανάπτυξη της αγοράς

Αρκετά κράτη μέλη έχουν δρομολογήσει πρωτοβουλίες για την ανάπτυξη της αγοράς ανακύκλωσης αποβλήτων με στόχο την κατάργηση των τεχνικών και οικονομικών εμποδίων της ανακύκλωσης και την αύξηση της ζήτησης ανακυκλωμένων υλικών (π.χ. ανάπτυξη προτύπων, βελτίωση της διάθεσης πληροφοριών σχετικά με την αγορά και δημόσιες προμήθειες). Οι προσεγγίσεις αυτές φαίνεται να έχουν τη δυνατότητα να συμπληρώσουν τις βασικές πολιτικές ανακύκλωσης και μπορεί να υιοθετηθούν στο πλαίσιο εθνικών οδικών χαρτών για την εφαρμογή του σχεδίου δράσης περιβαλλοντικής τεχνολογίας.

Έρευνα και τεχνολογία

Η Επιτροπή θα εξασφαλίσει ότι τα ευρωπαϊκά κονδύλια που διατίθενται για εργασίες έρευνας και ανάπτυξης τον τομέα της τεχνολογίας των αποβλήτων αντιμετωπίζουν καλύτερα τις ζωτικές περιβαλλοντικές επιπτώσεις των αποβλήτων.

Βέλτιστες πρακτικές

Η Επιτροπή θα υποστηρίξει την διανομή και την μεταφορά των βέλτιστων πρακτικών όσον αφορά την ευαισθητοποίηση, την εκπαίδευση καθώς και τις πρωτοβουλίες και τα συστήματα κινήτρων που αναπτύσσονται σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο.

Κρατικές ενισχύσεις

Οι κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις για την προστασία του περιβάλλοντος θα αναθεωρηθούν. Με την αναθεώρηση αυτή, ανάμεσα στ' άλλα θα αποσαφηνιστεί σε ποιες περιπτώσεις είναι δυνατή η χορήγηση κρατικής ενίσχυσης για την στήριξη δραστηριοτήτων ανακύκλωσης αποβλήτων.

Επιπλέον στο πλαίσιο της αναθεώρησης της στρατηγικής, το 2010, θα εντοπιστούν, αν χρειαστεί, πρόσθετα μέτρα που απαιτούνται για την προώθηση της πρόληψης της δημιουργίας αποβλήτων και την εφαρμογή της έννοιας του κύκλου ζωής στην διαχείριση των αποβλήτων και την μετάβαση προς μια Ευρωπαϊκή κοινωνία ανακύκλωσης.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Π
ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ

1. ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

Θεματική Στρατηγική για την πρόληψη της δημιουργίας και την ανακύκλωση των αποβλήτων

2. ΠΛΑΙΣΙΟ ΔΒΔ / ΠΒΔ

Τομέας πολιτικής: 07 – Περιβάλλον

Δραστηριότητα: 07 04 – Εφαρμογή της περιβαλλοντικής πολιτικής

3. ΓΡΑΜΜΕΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ

3.1. Γραμμές προϋπολογισμού (επιχειρησιακές γραμμές και συναφείς γραμμές τεχνικής και διοικητικής βοήθειας (πρώην γραμμές Β..Α) περιλαμβανομένων των ονομασιών τους:

07 01 04 01 — Νομοθεσία, δράσεις ευαισθητοποίησης και λοιπές γενικές δράσεις, σχετιζόμενες με τα κοινοτικά προγράμματα δράσης στον τομέα του περιβάλλοντος — Δαπάνες για τη διοικητική διαχείριση

07 04 02 — Δράσεις ευαισθητοποίησης και λοιπές γενικές δράσεις σχετιζόμενες με τα κοινοτικά προγράμματα δράσης στον τομέα του περιβάλλοντος

3.2. Διάρκεια της δράσης και της δημοσιονομικής επίπτωσης:

Η στρατηγική έχει 10ετή διάρκεια (2005-2015) Το παρόν Νομοθετικό Δημοσιονομικό δελτίο καλύπτει τα οικονομικά ζητήματα που αφορούν την πρώτη πενταετία (2005-2010).

3.3. Δημοσιονομικά χαρακτηριστικά:

Γραμμή προϋπολογισμού	Είδος δαπάνης		Νέα	Συμμετοχή ΕΖΕΣ	Συνεισφορές υποψήφιων χωρών	Τομέας δημοσιονομικών προοπτικών
07 04 02	ΜΥΔ	ΔΠ ⁴	ΟΧΙ	ΟΧΙ	ΟΧΙ	Αριθ 3

⁴ Διαχωριζόμενες πιστώσεις.

4. ΑΝΑΚΕΦΑΛΑΙΩΤΙΚΟΣ ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΟΡΩΝ

Οι ανάγκες σε ανθρώπινους και διοικητικούς πόρους καλύπτονται εντός των ορίων των κονδυλίων που παραχωρούνται στη διαχειρίστρια ΓΔ (ΓΔ Περιβάλλον) στο πλαίσιο της ετήσιας διαδικασίας κατανομής του προϋπολογισμού.

4.1. Δημοσιονομικοί πόροι

4.1.1. Ανακεφαλαιωτικό των πιστώσεων ανάληψης υποχρεώσεων (ΠΑΥ) και των πιστώσεων πληρωμών (ΠΠ)

εκατομύρια ευρώ (έως τρία δεκαδικά ψηφία)

Είδος δαπάνης	Τμήμα αριθ.		Έτος 2005	2006	2007	2008	2009	2010	Σύνολο
---------------	-------------	--	-----------	------	------	------	------	------	--------

Επιχειρησιακές δαπάνες⁵

Πιστώσεις ανάληψης υποχρεώσεων (ΠΑΥ)	8,1	α		0,230	0,380	0,230	0,230	0,080	1,150
Πιστώσεις πληρωμών (ΠΠ)		β		0,130	0,280	0,330	0,230	0,180	1,150

Διοικητικές δαπάνες περιλαμβανόμενες στο ποσό αναφοράς⁶

Τεχνική και διοικητική βοήθεια (ΜΔΠ)	8.2.4	γ		0	0	0	0	0	0
--------------------------------------	-------	---	--	---	---	---	---	---	---

ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΠΟΣΟ ΑΝΑΦΟΡΑΣ

Πιστώσεις ανάληψης υποχρεώσεων		α+γ		0,230	0,380	0,230	0,230	0,080	1,150
Πιστώσεις πληρωμών		β+γ		0,130	0,280	0,330	0,230	0,180	1,150

Διοικητικές δαπάνες μη περιλαμβανόμενες στο ποσό αναφοράς⁷

Ανθρώπινοι πόροι και συναφείς δαπάνες (ΜΔΠ)	8.2.5	δ	0,486	0,486	0,486	0,486	0,486	0,486	2,916
Διοικητικές δαπάνες, εκτός ανθρώπινων πόρων και συναφών δαπανών, μη περιλαμβανόμενες στο ποσό αναφοράς (ΜΔΠ)	8.2.6	ε	0,002	0,088	0,088	0,090	0,086	0,084	0,438

⁵ Δαπάνες εκτός Κεφαλαίου xx 01 του σχετικού Τίτλου xx.

⁶ Δαπάνες του άρθρου xx 01 04 του Τίτλου xx.

⁷ Δαπάνες Κεφαλαίου xx 01 εκτός των δαπανών των άρθρων xx 01 04 ή xx 01 05.

Συνολικές ενδεικτικές δαπάνες της δράσης

ΣΥΝΟΛΟ ΠΑΥ, περιλαμβανομένων των δαπανών για ανθρώπινους πόρους	α+γ +δ+ ε	0,488	0,804	0,954	0,806	0,802	0,650	4,504
ΣΥΝΟΛΟ ΠΠ, περιλαμβανομένων των δαπανών για ανθρώπινους πόρους	β+γ +δ+ ε	0,488	0,704	0,854	0,906	0,802	0,750	4,504

Λεπτομέρειες σχετικά με τη συγχρηματοδότηση

Εάν η πρόταση προβλέπει συγχρηματοδότηση από τα κράτη μέλη ή από άλλους οργανισμούς (διευκρινίστε ποιους), ο κατωτέρω πίνακας πρέπει να περιλαμβάνει εκτίμηση του επιπέδου της συγχρηματοδότησης (μπορούν να προστεθούν γραμμές εάν προβλέπεται ότι περισσότεροι οργανισμοί θα συμμετάσχουν στη συγχρηματοδότηση):

εκατομμύρια ευρώ (έως τρία δεκαδικά ψηφία)

Συγχρηματοδοτών οργανισμός		Έτος n	n + 1	n + 2	n + 3	n + 4	n + 5	Σύνολο
.....	στ							
ΣΥΝΟΛΟ ΠΑΥ περιλαμβανομένης της συγχρηματοδότησης	α+γ +δ+ ε+σ τ							

4.1.2. Συμβατότητα με το δημοσιονομικό προγραμματισμό

- Πρόταση συμβατή με τον ισχύοντα δημοσιονομικό προγραμματισμό.
- Η πρόταση απαιτεί τον επαναπρογραμματισμό του σχετικού τομέα των δημοσιονομικών προοπτικών.
- Η πρόταση ενδέχεται να απαιτήσει την εφαρμογή των διατάξεων της Διοργανικής Συμφωνίας⁸ (σχετικά με το μέσο ευελιξίας ή με την αναθεώρηση των δημοσιονομικών προοπτικών).

4.1.3. Δημοσιονομική επίπτωση στα έσοδα

- Η πρόταση δεν έχει δημοσιονομική επίπτωση στα έσοδα
- Η πρόταση έχει δημοσιονομική επίπτωση – η επίπτωση στα έσοδα είναι η ακόλουθη:

⁸ Βλέπε σημεία 19 και 24 της Διοργανικής συμφωνίας.

εκατομμύρια ευρώ (μέχρι πρώτου δεκαδικού)

Γραμμή προϋπολογισμού	Έσοδα	Πριν από την δράση [Έτος n-1]	Κατάσταση μετά τη δράση							
			[Έτος n]	[n+1]	[n+2]	[n+3]	[n+4]	[n+5] ⁹		
	α) Έσοδα σε απόλυτες τιμές									
	β) Μεταβολή εσόδων	Δ								

- 4.2. **Ανθρώπινοι πόροι (FTE=ΙΠΑ) (περιλαμβανομένων των μονίμων υπαλλήλων και του έκτακτου και εξωτερικού προσωπικού) – βλέπε λεπτομέρειες στο σημείο 8.2.1.**

Ετήσιες ανάγκες	Έτος 2005	2006	2007	2008	2009	2010
Σύνολο ανθρώπινων πόρων	0,486	0,486	0,486	0,486	0,486	0,486

5. ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΚΑΙ ΣΤΟΧΟΙ

5.1. Ανάγκη υλοποίησης βραχυπρόθεσμα ή μακροπρόθεσμα

Αντιμετώπιση των περιβαλλοντικών προβληματισμών που αφορούν τη διαχείριση των αποβλήτων. Στο πλαίσιο της Στρατηγικής θα δρομολογηθούν δράσεις βελτίωσης της διαχείρισης αποβλήτων και του κανονιστικού περιβάλλοντος στο πλαίσιο του οποίου εξελίσσονται οι δραστηριότητες διαχείρισης αποβλήτων.

5.2. Προστιθέμενη αξία της κοινοτικής συμμετοχής, συνέπεια της πρότασης με άλλα δημοσιονομικά μέσα και δυνατή συνέργια

Η διαχείριση των αποβλήτων είναι οικονομική δραστηριότητα που εξελίσσεται στο πλαίσιο της εσωτερικής αγοράς. Η δραστηριότητα αυτή υπόκειται σε λεπτομερή νομοθεσία και απαιτούνται κοινές προσεγγίσεις για την βελτίωση της αποτελεσματικότητας της αγοράς.

5.3. Στόχοι, αναμενόμενα αποτελέσματα και συναφείς δείκτες της πρότασης στο πλαίσιο της Διαχείρισης Βάσει Δραστηριοτήτων (ΔΒΔ)

Στόχος της στρατηγικής είναι η δρομολόγηση σειράς δράσεων που θα επιτρέψουν την μείωση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων των αποβλήτων και θα συμβάλλουν στην μείωση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων της χρήσης των πόρων.

Για να επιτευχθεί αυτό προβλέπεται σειρά συγκεκριμένων δράσεων:

⁹ Να προστεθούν στήλες εάν είναι αναγκαίο, δηλαδή εάν η διάρκεια της δράσης υπερβαίνει τα έξι έτη.

- 1) Απλοποίηση και εκσυγχρονισμός του κανονιστικού περιβάλλοντος για τις δραστηριότητες που αφορούν τα απόβλητα.
- 2) Βελτίωση των γνώσεων στον τομέα αυτό.
- 3) Θέσπιση κινήτρων για την προώθηση της πρόληψης της δημιουργίας και της ανακύκλωσης των αποβλήτων.

Περισσότερες λεπτομέρειες σχετικά με τα αναμενόμενα αποτελέσματα και τις επιπτώσεις τους περιλαμβάνονται αντίστοιχα στην ανακοίνωση και στην αξιολόγηση των επιπτώσεων που την συνοδεύει.

5.4. Μέθοδος υλοποίησης (ενδεικτική)

X Κεντρική διαχείριση

άμεσα από την Επιτροπή

έμμεσα με ανάθεση σε:

εκτελεστικούς οργανισμούς

οργανισμούς που έχουν συσταθεί από τις Κοινότητες σύμφωνα με το άρθρο 185 του δημοσιονομικού κανονισμού

εθνικούς δημόσιους οργανισμούς / οργανισμούς με αποστολή δημόσιας υπηρεσίας

Επιμερισμένη ή αποκεντρωμένη διαχείριση

με τα κράτη μέλη

με τρίτες χώρες

Από κοινού διαχείριση με διεθνείς οργανισμούς (διευκρινίστε)

Σχετικές παρατηρήσεις: Τα μέτρα που προβλέπονται στο πλαίσιο της στρατηγικής θα εφαρμοστούν απ' ευθείας από την Επιτροπή (πραγματοποίηση μελετών, οργάνωση συναντήσεων, εκτέλεση συμβάσεων παροχής υπηρεσιών κλπ.) και από τα κράτη μέλη (εφαρμογή της νομοθεσίας και των συστάσεων).

6. ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

6.1. Σύστημα παρακολούθησης

Η Επιτροπή προτείνει την ανασκόπηση της αποτελεσματικότητας της θεματικής στρατηγικής πέντε έτη μετά την δημοσίευση της ανακοίνωσης. Προς τον σκοπό αυτό η Επιτροπή θα συντάξει έκθεση που θα δημοσιευτεί και θα υποβληθεί στα θεσμικά όργανα.

6.2. Αξιολόγηση

6.2.1. Εκ των προτέρων αξιολόγηση

Η θεματική στρατηγική απετέλεσε αντικείμενο αξιολόγησης των επιπτώσεων που θα δημοσιευτεί ταυτόχρονα με την έκδοση της ανακοίνωσης.

6.2.2. Μέτρα που λήφθηκαν μετά από ενδιάμεση / εκ των υστέρων αξιολόγηση (διάγραμμα από ανάλογες εμπειρίες στο παρελθόν)

Η διαμόρφωση πολιτικής με χρήση του εργαλείου της θεματικής στρατηγικής αποτελεί καινοτομία του 6^{ου} Προγράμματος δράσης για το Περιβάλλον¹⁰. Ωστόσο τα μέτρα που περιλαμβάνονται στην συγκεκριμένη στρατηγική δεν υπερβαίνουν τη συνήθη διοικητική πρακτική (πραγματοποίηση μελετών, οργάνωση συναντήσεων, συμβάσεις παροχής υπηρεσιών σχετικά μικρού ποσού) για την οποία υφίστανται κατάλληλες διαδικασίες οικονομικής διασφάλισης.

6.2.3. Όροι και συχνότητα των μελλοντικών αξιολογήσεων

Η Επιτροπή προτείνει την ανασκόπηση της αποτελεσματικότητας της θεματικής στρατηγικής πέντε έτη μετά την δημοσίευση της ανακοίνωσης. Προς τον σκοπό αυτό η Επιτροπή θα συντάξει έκθεση που θα δημοσιευτεί και θα υποβληθεί στα θεσμικά όργανα.

7. ΜΕΤΡΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗ ΤΗΣ ΑΠΑΤΗΣ

Οι προτεινόμενες δραστηριότητες συνεπάγονται μόνο δαπάνες προσωπικού, δαπάνες για συνεδριάσεις εμπειρογνομόνων και συμβάσεις για μελέτες. Οι τελευταίες θα αποτελέσουν αντικείμενο των συνήθων μηχανισμών ελέγχου της Επιτροπής και κατά συνέπεια δεν υφίσταται ανάγκη για συμπληρωματικά μέτρα καταπολέμησης της απάτης.

Ιδιαίτερα, οι πιθανοί δικαιούχοι και ανάδοχοι των συμβάσεων οφείλουν να συμμορφώνονται με τις διατάξεις του δημοσιονομικού κανονισμού και να παράσχουν αποδεικτικά στοιχεία για την οικονομική και νομική τους ευρωστία. Για τις επιδοτήσεις, απαιτείται να υποβάλλουν προσωρινές δηλώσεις εισοδήματος και

¹⁰ Απόφαση αριθ. 1600/2002/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 22ας Ιουλίου 2002, για τη θέσπιση του έκτου κοινοτικού προγράμματος δράσης για το περιβάλλον (EE L 242 της 10.9.2002, σ. 1).

δαπανών σχετικά με το έργο / την δραστηριότητα για την οποία υποβάλλεται αίτημα χρηματοδότησης. Οι πληρωμές πραγματοποιούνται με βάση τους όρους που περιλαμβάνονται στην συμφωνία επιδότησης και με βάση τις δηλώσεις δαπανών και εισοδήματος που έχουν επικυρωθεί δεόντως από τον δικαιούχο και έχουν ελεγχθεί από τις αρμόδιες υπηρεσίες της Επιτροπής. Προβλέπονται επίσης επιτόπου έλεγχοι και απαιτείται οι δικαιούχοι να διατηρούν όλες τις λεπτομέρειες και τα δικαιολογητικά επί πενταετία μετά την ολοκλήρωση του έργου.

8. ΛΕΠΤΟΜΕΡΗΣ ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΟΡΩΝ

8.1. Στόχοι της πρότασης από πλευράς δημοσιονομικού κόστους

Πιστώσεις ανάληψης υποχρεώσεων σε εκατ. ευρώ (3 δεκαδικά ψηφία)

(Ονομασίες στόχων, δράσεων και υλοποιήσεων)	Είδος υλοποίησης	Μέσο κόστος	Έτος 2005		Έτος 2006		Έτος 2007		Έτος 2008		Έτος 2009		Έτος 2010		ΣΥΝΟΛΟ	
			Αριθ. υλοποιήσεων	Συνολικό κόστος	Αριθ. υλοποιήσεων	Συνολικό κόστος	Αριθ. υλοποιήσεων	Συνολικό κόστος	Αριθ. υλοποιήσεων	Συνολικό κόστος	Αριθ. υλοποιήσεων	Συνολικό κόστος	Αριθ. υλοποιήσεων	Συνολικό κόστος	Αριθ. υλοποιήσεων	Συνολικό κόστος
ΣΤΟΧΟΣ¹¹																
Προετοιμασία των αποφάσεων της Επιτροπής για την θέσπιση των μέτρων εφαρμογής																
- Παροχή συμβουλών από	Εκθέσεις	0,040			2	0,080	2	0,080	2	0,080	2	0,080	2	0,080	8	0,400
- Μελέτες	Εκθέσεις	0,150			1	0,150	2	0,300	1	0,150	1	0,150			5	0,750
ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ						0,230		0,380		0,230		0,230		0,080		1,150

¹¹ Όπως περιγράφεται στο Τμήμα 5.3.

8.2. Διοικητικές δαπάνες

8.2.1. Αριθμός και είδος ανθρώπινων πόρων

Κατηγορίες θέσεων απασχόλησης		Προσωπικό που θα διατεθεί για τη διαχείριση της δράσης από διαθέσιμους και/ή συμπληρωματικούς ανθρώπινους πόρους (αριθμός θέσεων / ΙΠΑ)					
		Έτος 2005	Έτος 2006	Έτος 2007	Έτος 2008	Έτος 2009	Έτος 2010
Μόνιμοι ή έκτακτοι υπάλληλοι ¹² (XX 01 01)	A*/AD	3,5	3,5	3,5	3,5	3,5	3,5
	B*, C*/AS T	1	1	1	1	1	1
Προσωπικό που χρηματοδοτείται ¹³ από το άρθρο XX 01 02							
Λοιπό προσωπικό ¹⁴ που χρηματοδοτείται από το άρθρο XX 01 04/05							
ΣΥΝΟΛΟ		4,5	4,5	4,5	4,5	4,5	4,5

8.2.2. Περιγραφή των καθηκόντων που απορρέουν από τη δράση

Τα καθήκοντα εντάσσονται στη συνήθη διοικητική πρακτική και περιλαμβάνουν την πραγματοποίηση μελετών, την οργάνωση συναντήσεων εμπειρογνομόνων, τη διαχείριση συμβάσεων παροχής υπηρεσιών και άλλα παρόμοια.

8.2.3. Πηγές ανθρώπινων πόρων (κανονισμός υπηρεσιακής κατάστασης)

X Θέσεις που έχουν διατεθεί για τη διαχείριση του προγράμματος και πρέπει να αντικατασταθούν ή να παραταθούν

¹² Των οποίων το κόστος ΔΕΝ καλύπτεται από το ποσό αναφοράς.

¹³ Των οποίων το κόστος ΔΕΝ καλύπτεται από το ποσό αναφοράς.

¹⁴ Των οποίων το κόστος περιλαμβάνεται στο ποσό αναφοράς.

- Θέσεις που έχουν διατεθεί εκ των προτέρων στο πλαίσιο της διαδικασίας ΕΣΠ/ΠΣΠ (Ετήσιας Στρατηγικής Πολιτικής / Προσχεδίου Προϋπολογισμού) για το έτος n
- Θέσεις που θα ζητηθούν στο πλαίσιο της επόμενης διαδικασίας ΕΣΠ/ΠΣΠ
- Θέσεις προς αναδιάταξη με χρησιμοποίηση υφιστάμενων πόρων στη σχετική υπηρεσία (εσωτερική αναδιάταξη)
- Θέσεις που απαιτούνται για το έτος n αλλά δεν προβλέπονται στο πλαίσιο της διαδικασίας ΕΣΠ/ΠΣΠ του σχετικού οικονομικού έτους

8.2.4. Άλλες διοικητικές δαπάνες περιλαμβανόμενες στο ποσό αναφοράς (XX 01 04/05 – Δαπάνες διοικητικής διαχείρισης)

εκατομμύρια ευρώ (έως τρία δεκαδικά ψηφία)

Γραμμή προϋπολογισμού (αριθμός και ονομασία)	Έτος 2005	Έτος 2006	Έτος 2007	Έτος 2008	Έτος 2009	Έτος 2010	ΣΥΝΟ ΛΟ
1 Τεχνική και διοικητική βοήθεια (περιλαμβανομένων των σχετικών δαπανών προσωπικού)							
Εκτελεστικοί οργανισμοί ¹⁵							
Άλλη τεχνική ή διοικητική βοήθεια							
- Εσωτερική (intra muros)							
- Εξωτερική (extra muros)							
Σύνολο τεχνικής και διοικητικής βοήθειας							

8.2.5. Δημοσιονομικές δαπάνες για ανθρώπινους πόρους και συναφείς δαπάνες που δεν περιλαμβάνονται στο ποσό αναφοράς

εκατομμύρια ευρώ (έως τρία δεκαδικά ψηφία)

Κατηγορία ανθρώπινων πόρων	Έτος 2005	Έτος 2006	Έτος 2007	Έτος 2008	Έτος 2009	Έτος 2010
Μόνιμοι και έκτακτοι υπάλληλοι (XX 01 01)	0,486	0,486	0,486	0,486	0,486	2,430

¹⁵ Να γίνει παραπομπή στο νομοθετικό δημοσιονομικό δελτίο που αφορά ειδικά τον (τους) εν λόγω εκτελεστικό (-ούς) οργανισμό (-ούς).

Προσωπικό που χρηματοδοτείται από το άρθρο XX 01 02 (επικουρικοί υπάλληλοι, END(=AEE), συμβασιούχοι υπάλληλοι, κλπ.) (να αναφερθεί η γραμμή του προϋπολογισμού)							
Συνολικές δαπάνες για ανθρώπινους πόρους και συναφείς δαπάνες (ΜΗ περιλαμβανόμενες στο ποσό αναφοράς)	0,486	0,486	0,486	0,486	0,486	0,486	2,430

Υπολογισμός – *Μόνιμοι και έκτακτοι υπάλληλοι*

Κάθε ΠΙΑ εκτιμάται σε 108.000 ευρώ ετησίως.

Υπολογισμός – *Προσωπικό που χρηματοδοτείται βάσει του άρθρου XX 01 02*

8.2.6 Άλλες διοικητικές δαπάνες που δεν περιλαμβάνονται στο ποσό αναφοράς

εκατομμύρια ευρώ (έως τρία δεκαδικά ψηφία)

	Έτος 2005	Έτος 2006	Έτος 2007	Έτος 2008	Έτος 2009	Έτος 2010	ΣΥΝΟΛΟ
XX 01 02 11 01 – Αποστολές	0,002	0,008	0,008	0,010	0,006	0,004	0,038
XX 01 02 11 02 – Συνεδριάσεις και διασκέψεις							
XX 01 02 11 03 – Επιτροπές ¹⁶		0,080	0,080	0,080	0,080	0,080	0,400
XX 01 02 11 04 – Μελέτες και παροχή συμβουλών							
XX 01 02 11 05 - Συστήματα πληροφοριών							
2 Σύνολο άλλων δαπανών διαχείρισης	0,002	0,088	0,088	0,090	0,086	0,084	0,438

¹⁶ Να διευκρινιστεί το είδος της επιτροπής και η ομάδα στην οποία ανήκει.

(XX 01 02 11)							
3 Άλλες δαπάνες διοικητικής φύσης (να προσδιοριστούν και να αναφερθεί η σχετική γραμμή του προϋπολογισμού)							
Σύνολο διοικητικών δαπανών εκτός των ανθρώπινων πόρων και των συναφών δαπανών (που ΔΕΝ περιλαμβάνονται στο ποσό αναφοράς)	0,002	0,088	0,088	0,090	0,086	0,084	0,438

Υπολογισμός – Άλλες διοικητικές δαπάνες που δεν περιλαμβάνονται στο ποσό αναφοράς

Γίνεται η παραδοχή ότι το κόστος μιας μέσης αποστολής είναι 1.000 ευρώ.